VIENYBĖ

LIETUVIAN DAILY

Nėra to blogo, kas neišeitų į gerą, sako sena žmonių patarlė. Vienybės priešai, skleisdami įvairius prasimanymus apie Vienybę, ne tiktai nepakenkia, bet, priešingai, jie ją reklamuoja.

LII. METAI. 31 (323) N. BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., VASARIO-FEBRUARY 7 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEB 7 1938 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

DABAR

Žydiškos žinios
Dar skerečiojasi
Liežuvių mazgas
Lietuvių rubrika

JUOZAS TYSLIAVA

Kitąsyk mūsų žmonės sakydavo, kad jeigu nori žinių, tai klausk žydą...

Bet, pasirodo, kad Bostono Darbininkas žinių teikimu ir žydą pralenkė. Andai Darbininkas paskelbė, kad šv. Tėvas nutraukęs konkordatą su Lietuva ir kad vyskupas Reinys paskirtas vietoj vyskupo Karoso...

Tada mes nieko nesakėme. Leidom Darbininko redaktoriui meluoti, o tuo tarpu mes laukėme patikių žinių. Ir, štai, šiandien galime pasakyti, kad abi tas žinias, tiek apie konkordato nutraukimą, tiek apie vyskupą Reinį, Darbininkas buvo išlaužęs iš piršto.

Ne tik vyskupas Karosas nepakeistas vyskupu Reiniu, ne tik Vatikanas nenutraukęs konkordato su Lietuva, bet, priešingai, šiomis dienomis Pius XI dar palaimino Lietuvos prezidentą Smetoną ir visą jo vyriausybę.

Taigi, jeigu nori žydiškų žinių, skaityk Darbininką.

Andai Darbininkas rašė, kad šv. Tėvas labai pasipiktinęs katalikų persekiojimu Lietuvoje. Šią Darbininko žinią atkartojo ir kiti katalikiški mūsų laikraščiai. Tada mums reikėjo įrodyti, kad jokio katalikų persekiojimo Lietuvoje nebuvo ir nėra. Šiandien mes tikrai žinome, kad Vatikano santykiai su Lietuva, kaip buvo, taip ir yra kuo puikiausi.

Visas pasaulis žino, kad Vatikano diplomatija gudriausia diplomatija. Jeigu Vatikanas nenutraukė diplomatinių santykių su Vokietija, kur katalikai iš tikrųjų yra persekiojami, tai kokia gali būti kalba apie Lietuvą, kur katalikai turi viską, ko tik jie nori.

Nenuostabu, jeigu šv. Tėvas, dėkodamas Lietuvos vyriausybei už tokį didelį nuolankumą katalikų bažnyčiai, pagaliau net suteikė savo palaiminimą. Bet tikrai nuostabu, kad Kunigų Vienybė, kurios vadus, matyt, Dievas nuskriaudė ne tik diplomatiniu lankstumu, bet ir paprastu taktu, vis dar skerėčiojasi ir ragina boikotuoti Lietuvos vyriausybę.

Šiandien dedame Vienybės leidėjų valdybos pareiškimą, kuriame atsakoma visiems tiems mūsų priešų užsipuldinėjimams ir įvairioms paskaloms, kurias jie leidžia, norėdami pakenkti Vienybės dienraščiui.

Iki šiol į tuos užsipuldinėjimus ir paskalas nieko neatsakiau. Leidau Vienybės priešų liežuviams susipainioti. Šiandien galima pasakyti, kad Laisvės, Keleivio, Vilnies ir Naujienų redaktorių liežuviai jau taip susipainioję, kad juos visus suėmus į daiktą, būtų galima užmegsti didelį, neatmezgamą šunmazgį.

Mes neturime laiko atsakinėti į mūsų priešų nieku nepagrįstas paskalas. Tik tiek galima pasakyti, kad mūsų priešų laikraščių redaktoriai ilgaliežuvauja ne susitarę, vienas kitam ir net patys sau prieštaraudami. Vienąsyk jie rašo, kad Vienybė gauna pinigų iš Kauno, kitąsyk — jau, jau Vienybė tuoj bankrūtys...

Lietuviškosios Enciklopedijos V otme sakoma, kad Jungtinių Amerikos Valst. lietuviai pradėti registruoti 1910 metais, kai prezidento Tafto proklamacija Darbo Departamente, Washingtone, buvo įvesta lietuvių rubrika arba skyrius.

Dabar klausimas, kieno iniciatyva, ta rubrika buvo įvesta?

Lietuviškoji Enciklopedija sako, kad lietuvių rubrikos valdžios cenzo blankose reikalavę keturi chicagiečiai — kun. Kriaučiūnas, kun. Skripka, J. Elijošius ir J. Mildažis. Bet tai neteisybė. Tai rubrikai įvesti pradėjo reikalauti buvęs Tėvynės redaktorius, žinomas laikraštininkas, V. S. Jokubynas, kuris tuo reikalu pradėjo spaudoje rašyti dar 1904 metais. SLA vardu reikalaujant, pagaliau Jokubynui pasisekė. 1907 metais Jokubynas gavo Darbo Departamento laišką, kuriame buvo užtikrinta, kad, pradedant 1910 metais, lietuviai bus užrašinėjami jau ne rusais, lenkais ir vokiečiais, bet lietuviais.

SLA archyve turėtų būti visi šio susirašinėjimo dokumentai.

LIETUVIŲ SPAUDOS BENDROVĖS VALDYBOS PAREIŠKIMAS

1937 metais, pradėjus Vienybę leisti kasdien, buvo daug įvairių kalbų, spėliojimų ir abejonių. Daugelis net netikėjo, kad Vienybė, eidama kasdien, galės išsilaikyti. Nežiūrint to, štai jau antri metai, kai Vienybė sėkmingai lanko kasdien visus savo skaitytojus, nė nemanydama sustoti ar bent pailsti.

Tiesa, ekonominiai sunkumai vis dar laiko užgulę visą kraštą, o sykiu ir joje gyvenančius lietuvius. Depresijai gniaužiant, mes pradėjome leisti Vienybę kasdien. Nežiūrint to, plačioji Amerikos lietuvių visuomenė Vienybės dienraščio pasirodymą sutiko su tokiu dideliu, tiesiog neaprašomu, entuziazmu. Šis visuomenės entuziazmas ir pritarimas nemažiau jaučiamas dabar, Vienybės dienraščiui įžengiant antruosius metus.

Bet tuo tarpu, kai Vienybė jau įtikino savo draugus, galėsianti ir toliau be jokių kliūčių eiti kasdien, tai jos idėjos priešai vis dar nepaliauja skleidę įvairiausius, nieku nepagrįstus, gandus. Vienybės idėjos priešai, skelbdami tariamus nesutikimus mūsų tarpe, pranašaudami jai "greitą galą", suprantama, nori pakenkti dienraščiui, kuris visados drąsiai ir atvirai gynė visus tautinius reikalus. Mes, naujoji Vienybės leidėjų valdyba galime atvirai pareikšti, kad mūsų tarpe viešpatauja puiki harmonija, sutikimas ir noras vieningai varyti šį didelį kultūros darbą pirmyn.

Taigi, naujoji Lietuvių Spaudos bendrovės valdyba, išrinkta šių metų pradžioje visais šėrininkų balsais, kviečia visus Vienybės skaitytojus, rėmėjus ir draugus ir toliau remti savo laikraštį, jau daugiau, kaip penkiasdešimts metų ištikimai tarnaujantį lietuvių tautai. Laikydamiesi vienybės, susispietę po tautine Vienybės vėliava, mes galėsime dar daug kilnių, gerų ir naudingų darbų nudirbti Amerikos lietuvių, o kartu ir visos mūsų tėvynės Lietuvos naudai.

Lietuvių Spaudos Bendrovės Valdyba:

A. S. Trečiokas, prezidentas,
K. Buividas, iždininkas,
P. Bukšnaitis, sekretorius.

BEDARBIAI REIKALAUJA SUSTABDYT DARBININKŲ ATLEIDIMĄ IŠ DARBŲ

Tūkstančiai bedarbių reikalauja daugiau nedarbo pašalpos ir skolų moratoriumo

DETROIT. — Detroite pereitos savaitės pabaigoje įvyko milžiniška auto pramonės darbininkų demonstracija ir masinis susirinkimas, kuriame priimta protesto rezoliucijos prieš dabartinį darbininkų atleidimą iš automobilių dirbtuvių ir permažą nedarbo pašalpos mokėjimą tos pramonės bedarbiams.

Tame masiniame susirinkime, kuriame dalyvavo keliasdešimts tūkstančių auto pramonės darbininkų, taip pat pareikalauta laikinai paskelbti darbininkų skolų moratoriumą, nes bedarbiai šiuo metu negali savo skolų mokėti. Taip pat reikalaujama laikinai sulaikyti butų nuomų mokėjimą ir teikti kitų lengvatų Detroito bedarbiams.

Protesto susirinkimu vadovavo CIO unijos vyriaus vadas Homer Martin.

CHICAGO, vasario 4 d. — National Safety Council žiniomis, pereitais metais Jungtinėse Valstybėse automobilių nelaimėse užmušta 39,7000 žmonių ir 375,000 žmonių sužeista. Visos nelaimės valstybei kainavo $3,700,000.000.

Prezidentas pašliužininkas. — Čekoslovakijos prezidentas dr. Beneš, kada gauna progos, išeina į kalnus čiuožinėti pašliužomis.

KYBARTUOSE SUDEGĖ VEIDRODŽIŲ FABRIKAS

KYBARTAI. — Kybartuose užsidegė bageto ir veidrodžių fabrikas Nova. Ugnis kilo antrame aukšte poliravimo kambaryje. Visas namas buvo liepsnose. Namas ir fabriko mašinos sudegė. Nuostolių padaryta už apie 60.000 lt.

JUNGTINĖS VALSTYBĖS NEIEŠKO JAPONIJOS KARO LAIVŲ

WASHINGTON, vasario 4 d. — Jungtinių Valstybių Kongrese vienas kongresmenas užklausė admirolo Leahy, ar teisybė, kad Jungtinių Valstybių karo laivai vėliausiu laiku Kalifornijos pakraščiuose ieškojo Japonijos karo laivų.

Admirolas Leahy atsakė, kad U. S. A. karo laivai jokių Japonijos karo laivų neieškojo ir nežino ar tokių yra kur nors Amerikos pakraščiuose. Vis dėlto vienas kongresmenas tvirtino, kad turįs patikimų žinių, kad Japonijos laivai buvo ir yra ieškomi Amerikos pakraščiuose.

Ispanijos karo auka. — Ispanijos gyventojai taip priprato prie karo baisenybių, kad jie beveik nekreipia dėmesio į gulintį šaligatvyje mažo vaiko lavoną. Vaikas buvo užmuštas frankistams bombarduojant Barceloną.

HITLERIS PERORGANIZAVO VISĄ VOKIETIJOS NACIŲ KARIUOMENĖS VADOVYBĘ; PATS PASISKELBĖ JOS VADU

KAUNIETIS ISPANIJOS RESPUBLIKONŲ KALĖJIME

PARIS. — Dimitrij Markovič, kauniečio mokytojo Markovičiaus sūnus, studentas, studijavęs Paryžiuj ir ilgą laiką gyvenęs Ispanijoj, pilietinio karo pradžioj stojo savanoriu į lojalistų kariuomenę.

Dabar gauta iš jo žinia, kad jis dėl politinių priežasčių randasi (jau visas pusmetis) lojalistų kalėjime Segorbe.

LIETUVIS NEGALI PIRKTI ŽEMĖS

VILNIUS. — Vilniaus Žodis praneša, kad Navikų kaimo, Dūkšto valsčiaus, gyventojas, lietuvis ūkininkas Peciulevičius, norėjo nusipirkti sklypą žemės. Kadangi žemei pirkti reikia gauti vaivadijos leidimas, tai Peciulevičius kreipėsi į vaivadiją prašydamas tokio leidimo. Tačiau Peciulevičius šiomis dienomis gavo iš vaivadijos raštą, kuriame pranešama, kad žemės pirkti jam neleidžiama.

Adolfas Hitleris

PERNAI ĮVEŽTA Į LIETUVĄ 991 FILMA

KAUNAS. — Pernai į Lietuvą įvežta 991 atskira filma kino teatruose rodyti. Čia įeina ir trumposios filmos-kronikos, populiariosios filmos ir kt.

Kariuomenės vadovybė nacių radikalų rankose

KONSERVATAI NORĖJO SUKILTI

Naujuoju užsieniu reikalų ministeriu paskirtas Ribbentropas

LONDON. — Vokietijos fuehreris Hitleris pasiskelbė Vokietijos kariuomenės vadu ir visą kariuomenės vadovybę perorganizavo. Atleisti į atsargą 15 generolų, o 25 generolai ir keliasdešimts karininkų perkelti į kitas vietas ir tarnybas. Dabar visas Vokietijos kariuomenės generalinis štabas ir kariuomenės vadovybė pateko į nacių radikalų rankas.

Londono diplomatiniuose sluogsniuose gauta žinių, kad Vokietijos kariuomenės vadai konservatai, ruošė kariuomenėje sukilimą prieš nacių radikalų kliką, bet sukilimas laiku susektas ir jo organizatoriai pašalinti.

Kaip jau buvo pranešta, kariuomenės vadas Blombergas rezignavo ir išvyko į užsienį, o Generalinio Štabo Viršininkas Fritsch sulaikytas.

Iš Berlyno praneša, kad Hitleris dabar paėmė į savo rankas ne tik visą krašto politinę ir ekonominę vadovybę, bet ir visą kariuomenės vadovybę.

Naujuoju Vokietijos užsienių reikalų ministeriu paskirtas nacis radikalas Von Ribbentrop, o buvęs užsienių reikalų ministeris Von Neurath paskirtas užsienių reikalų patarėjas.

Pastebėtina, kad visi pašalinticji ir perkelti Vokietijos kariuomenės generolai ir vadai yra priešingi dabartinei Hitlerio politikai artymai bendradarbiauti su Italija ir Ispanija.

Be to, į Berlyną atšaukta visa eilė Vokietijos pasiuntinių, jų tarpe Von Papen ir kiti.

Tokiu būdu iš Vokietijos kariuomenės vadovybės pašalinti visi vidurinės srovės generolai ir vadai, o į jų vietas paskirti naciai radikalai.

Šio perversmo išdavoje, numatoma, kad Vokietija pradės smarkią akciją Austrijoje, greičiausiai Austrijos nacių sukilimą prieš dabartinę Austrijos vyriausybę.

Tokiu būdu dabar Vokietijos naciai radikalai paėmė į savo rankas visą krašto ir kariuomenės vadovybę.

Po šio Vokietijos perversmo Hitleris paskelbė, kad Vokietijos Reichstagas susirinks vasario 20 d., kurio atidaryme Hitleris pasakys specialę kalbą.

U. S. A., ANGLIJA IR PRANCŪZIJA PASIUNTĖ NOTAS JAPONIJAI

Reikalauja Japonijos iki vasario 20 d. atsakyti ar stato 43,000 tonų karo laivus

WASHINGTON. — Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija ir Prancūzija pasiuntė Japonijai griežtą notą, kurioje reikalauja neatidėliojant atsakyti ar Japonija dabar stato kapitalinius karo laivus didesnius 35,000 tonų talpos.

Notoje pasakyta, kad Japonijos atsakymas turi būti tikslus. Jeigu toki laivai Japonijos statomi, tai Jungtinės Valstybės, Anglija ir Prancūzija pradės tokius laivus statyti. Šios trys valstybės reikalauja, kad Japonija duotų galutiną atsakymą šio mėnesio 20 d.

Jeigu atsakymo iki to laiko nebus, tai Jungtinės Valstybės, Anglija ir Prancūzija tylėjimą laikys prisipažinimu ir tuojau pradės statyti 43,000 tonų karo laivus.

Ta pačia proga Jungtinės Valstybės Japonijai pareiškė, kad jeigu Japonija norės, sutinka apriboti šarvuočių skaičių ir karo laivų apginklavimą.

Pastebėtina, kad visos trys valstybės, beveik vienu laiku pasiuntė savo notas Japonijai karo laivyno reikalu.

KIEK LIETUVA EKSPORTAVO SVIESTO

KLAIPĖDA. — Sviesto eksportas 1937 m. apie 5% buvo didesnis negu 1936 metais. Iš viso eksportuota arti 15.000 tonų sviesto ir už sviestą iš užsienio gauta apie 40 mil. litų.

LENKAI DRAUDŽIA FOTOGRAFUOTI

VILNIUS. — Šiomis dienomis Vilniaus vaivada Bociauskis paskelbė įsakymą, kuriuo draudžiama be jo leidimo fotografuoti ir filmuoti įvairius karišķus pastatus, geležinkelį, geležinkelio stotį, įvairias valstybines ir savivaldybines įstaigas, tiltus, kelius, elektros stotis ir kita. Taip pat draudžiama fotografuoti miesto panoramas, didesniuosius pastatus, bokštus. Iš lėktuvų draudžiamas bet koks fotografavimas ar filmavimas.

PRANCŪZAI IEŠKO SOVIETŲ ŠNIPĖS

PARIS. — Visai Prancūzijos policijai įsakyta surasti ir sulaikyti Sovietų Sąjungos šnipę Lidia Grossovskaja, kuri šiomis dienomis slaptai įvažiavusi į Prancūziją. Ją jau kuris laikas sekė prancūzų šnipai, bet ji paspruko ir vogtinai įvažiavo į Prancūziją.

LENKU SEIME YRA 17 ĮSTATYMU PROJEKTŲ PRIEŠ ŽYDUS

VARŠUVA, vasario 4 d. — Lenkijos Seime šiomis dienomis įteikta net septyniolika įstatymų projektų taikomų prieš Lenkijos žydus. Kada jie bus svarsomi, nežinia.

ITALAI APIE LIETUVĄ

ROMA. — Prieš kurį laiką Milane leidžiamas vienas iš svarbiaūsiu Italijos dienraščių Corriere della Sera paskelbė Marco Ramperti straipsnį, pavadintą Dainos Lietuvos miške. Tas pats autorius prieš kurį laiką minėtame laikraštyje buvo paskelbęs straipsnį, pavadintą Lietuva viena ir antra. Abu straipsniai Lietuvai vra labai palankūs. Pažymėtina, kad juose užsimenama apie kai kuriu italu laikraštininkų Lietuvai padarytą žalą, teikiant apie ją paviršutiniškas ir netikslias informacijas.

M. Ramportis vieną iš savo straipsnių pradeda net tokiais žodžiais: "Taigi, susitaikinti su Kaunu..."

Be to, paskutiniu metu italų spaudoje buvo įdėta visa eilė smulkesnių straipsnių apie Lietuvą. Pažymėtina, kad italų spaudoje gana plačiai buvo paminėtos generolo Žukausko laidotuvės.

VĖL IŠNAIKINAMI KELI LIETUVIŠKI VIETOVARDŽIAI PRŪSUOSE

TILŽĖ. — Naujasis Tilžės Keleivis Nr. 3 praneša, kad Labguvos apygardoje nuo balandžio 1 d. pakeičiami kai kurių kaimų vardai. Aukskalių ir Bešarviu kaimai panaikinami ir sujungiami su Kalvininkų kaimu. Gedūnlaukių kaimas naikinamas ir sujungiamas su Auerfeldės kaimu. Pažvirgždžiu kaimas sujungiamas su Smilgynų kaimu, o Žalgirių — su Ežerininkais.

Tokiu būdu dabar išnaikinami šitokie lietuviški Rytprūsių kaimų vardai: Aukskaliai, Bešarviai, Gedūnlaukiai, Pažvirgždžiai ir Žalgiriai.

LENKAI PRIPAŽINO SAVO SMURTĄ IR MATO LIETUVOS STIPRYBĘ

Įvyko gen. Želigovskio "maištas". Nėra abejojimų, kad lietuviai mažiau mumis piktintųsi, jeigu mes būtume Vilnių be "maišto" užėmę, jeigu visai atvirai būtume įžygiavę į Vilnių. Įvyko priešingai. Pasirašyta Suvalkų sutartis, pagal kurią Vilnius buvo paliktas lietuvių rankose, o po dviejų dienų, spalių 9 d., gen. Želigowskis užėmė Vilnių.

Jau 1922 m. Pilsudskis pareiškė, kad gen. Želigowskis veikęs jo įsakytas. O jau 1930 m. sužinojome iš įvairių istorinių publikacijų, kad "bunto" planas buvo sumanytas, jeigu jau ne rugpiūčio, tai bent jau rugsėjo mėnesį. Tai nebuvo jokis būtinumas, Suvalkų sutarties (kurioj galima buvo nepasirašyti) padiktuotas ar Tautų Sąjungos verčiamas. Tai labai paslaptinga šios bylos vieta.

Vis viena, kaip mes tai vertinsime, tačiau turime žinoti, kad atvertę patys "bunto" kortas, sunkiai galime susikalbėti su lietuviais. Lietuviai argumentuoja maždaug taip: "Kuriems galams turime su jumis ir vėl rašytis kokias nors sutartis, nes ir vėl gali atsirasti kokis gen. Želigowskis, kuris viską sulaužys, kaip tai buvo padaryta su Suvalkų sutartimi?"

Neįmanoma kalbant su lietuviais šis dalykas aplenkti. Man atrodo, kad niekad mes negalėsime padoriai ir sėkmingai su lietuvių diplomatais derėtis, jeigu nepasižadėsime iškilmingai, kad panašių "buntų" iš mūsų pusės daugiau nebus.

Po 1926 m. padarėme lietuvių manymu, vėl ištisą eilę nedraugingų žygių. Tegu tai ištiria nešališki istorikai, bet mes šiandien, jeigu norime suprasti lietuvių politiką, turime žinoti, kad Kaunas mums prikiša bandymus kėsintis prieš Lietuvos nepriklausomybę, kartą 1927 m., antrą kartą 1928 m. Jeigu tik esą ne Sovietų demaršas Viežbovos gatvėje (Viežbovos gatvėje yra Lenkijos užsienių reikalų ministerija), kuris sulaikė "nuspręstą intervenciją", prie kurios kvietė Vilniaus "zubrų" Slowo organas. Kad lietuvių emigrantai Lenkijoje, kovoją su Voldemaro diktatūra, buvo skatinami įkurti lietuvių legijoną, kuris turėjo pulti Kauną. Kad pasikėsintojai, kurie padarė keletą teroristinių aktų (vienas jų buvo į premjerą Voldemarą), gaudavo ginklų Lenkijoje.

Dar kartą kartojame, negalime ginčytis su lietuviais, kas tai yra gandai ir fantazijos ir kas tai yra teisybė, kol nepakeisime lietuvių pažiūrų, nesistebėkime, kad jie veda tokią o ne kitokią politiką.

Kita vertus, jų politika gera. Mes nesugebėjome išspręsti Dansko bylos. Lietuva užėmė Klaipėdą ir, nors jos dar nesuviršk ino, tačiau jau tvirtai laiko. Klaipėdoje dygsta didelės lietuvių firmos, kurios prekiauja su užsieniu. Prekyba plačiai auga. Lietuva nori būti mažąja Danija. Išveža bekonus, sviestą, kiaušinius. Žemės ūkis turi sprendžiamąjį balsą, bet ir neužmirštama pramonė. Kultūros pažanga didelė. Dienraščių tiražas, kasmet spausdi namų knygų skaičius ir tiražas (apskaičius kiekvienam 100 tūkst. gyventojų) yra didesni negu Lenkijoje. Valiuta yra 70% auksu padengta. Užsienių skolų beveik neturi.

Kuo remdamiesi galime tvirtinti, kad ši valstybė, ši maža tauta neišlaikė gyvenimo egzaminų?

Stanislaw Sopicki

KLAIPĖDOS KRAŠTO RYŠIAI SU LIETUVA STIPRŪS

Šiemet sausio 15 d. sukako 15 metų, kai Klaipėdos kraštas prisijungė prie Lietuvos. Tas abiejų tos pačios tautos žmonių gyvenamų kraštų sujungimas į vieną valstybę buvo naudingas abiem kraštams.

Prisijungus Klaipėdos kraštui prie Lietuvos, Lietuva įgijo puikų uostą, kuris jai leidžia jūrėmis susisiekti su plačiuoju pasauliu. Ir paėiam Klaipėdos kraštui prisijungimas prie Lietuvos buvo labai naudingas. Klaipėdos kraštas, prisijungęs prie Lietuvos, per 15 metų visose srityse padarė didelę pažangą. Tatai pripažįsta ir patys vokiečiai, kurie šiap jau Klaipėdos krašto prisijungimui prie Lietuvos yra priešingi ir net yra jau bandę jį nuo Lietuvos atplėšti.

Todėl suprantamas dalykas, kad sausio 15 d. yra brangi ir minėtina kiekvienam lietuviui. Klaipėdos kraštas ir Lietuva kasmet švenčia sausio 15 d. Bet šiemet ta šventė buvo iškilmingiau, negu bet kada minima. Iškilmės buvo rengiamos visoje Lietuvoje. Pačios centrinės iškilmės įvyko laikinojoje Lietuvos sostinėje Kaune. Į jas buvo atvykę daug žymių klaipėdiečių. Tos iškilmės įtikinamai parodė, kad ryšiai tarp Klaipėdos krašto ir Lietuvos yra stiprūs. Vyriausio Lietuvos nepriklausomybės 20 m. sukaktuvėms minėti komiteto vicepirmin. poetas Liudas Gira savo kalboje pabrėžė, kad mūsų žemių sujungimas buvo vienas iš gražiausiųjų pasaulio taikos aktų ir tetarnauja jis ir toliau, kaip jau nuo pirmojo aukštojo Lietuvos įgaliotino Klaipėdai, pirmojo ir dabartinio Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos laikų tasai susijungimas tarnavo tik taikai, tik taikingam abiejų kraštų žmonių sugyvenimui, tik gražiomis kultūrinėmis pastangomis puoselėti tuos didžius dvasios turtus, kuriu iš amžių tiek gausu buvo lietuvių tautoje ir kurių ištekliai yra neišsemiami. Tetarnauja tasai mūsų žemės susijungimas ir didžiajai Europos taikai, kurios ištikimųjų saugotojų tarpe visą laiką buvo, tebėra ir visada žada būti atsistačiusioji Lietuvos valstybė.

Seimo sekretorius M. Kviklys savo sveikinime pabrėžė, kad eidami teisybės ir teisės keliu mes negalime ir neturime bijoti jokių pavojų ir netikėtumų. Vilnius ir Klaipėda visa lietuvių tautą subūrė vienybėn. Stipri moralinė ir dvasinė jėga sugeba ir silpną pakelti ir mažai tautai suteikti nenugalimos jėgos. **Drąsus ir ryžtingas Klaipėdos žygis, bendri troškimai laisvai gyventi, neprarasti Mažosios Lietuvos ir jūros,** tebūnie kiekvienam lietuviui ir praktiški šūkiai eiti drauge su valstybės vadovybe, saugojančia Lietuvos suverenumą. Klaipėdos krašte ir vedančią mūsų tautą jos garbės ir gerovės keliu.

Klaipėdos krašto atstovas, Klaipėdos krašto lietuviškųjų organizacijų Komiteto narys ir Laukininkų Centro vadas, Žvilius savo kalboje pasidžiaugė, kad Klaipėdos kraštas, prisijungęs prie Lietuvos, per 15 metų visose savo gyvenimo srityse padarė didelę pažangą. Didžiąją Lietuva susijungė — Kada Klaipėdos kraštas susakė Klaipėdiečių atstovas Žvilius, — mes neturėjome nė vienos lietuviškos mokyklos. Šiandien jau veikia du institutai ir trys gimnazijos. Jose mokosi daugiau kaip 1,800 jaunuolių. Veikia daugiau kaip 50 lietuviškų pradžios mokyklų, kuriose mokosi daug mokinių. Jas lanką vaikai apsaugoti nuo nutautėjimo srovės, liks lietuvybei, vadinasi, savo tėvų kilmei ištikimi. Toliau Žvilius pažymėjo, kad Klaipėdos krašte labai gražiai tarpsta lietuviškos organizacijos. Daugumas tų organizacijų jungiasi į tam tikras sąjungas ir centrus. Dabar Klaipėdos krašte yra visuomenės sąjunga, Darbininkų Susivienijimas ir Laukininkų Centras. Visos šitos organizacijos sudaro Lietuviškųjų Organizacijų Komitetą, prie kurio glaudžiasi viena po kitos Klaipėdos krašto organizacijos. Pramonėje ir prekyboje praėjusieji 15 metų Klaipėdos kraštui, o ypač Klaipėdos miestui, padarė labai didelę pažangą. Žvilius visų klapėdiečių vardu užtikrino, kad Klaipėdos krašto lietuviai turi tą patį troškimą, kaip ir visi lietuviai. Mes kartu su jumis siekiame vieningos nepriklausomos Lietuvos", pabrėžė Klaipėdos krašto atstovas.

PASTABOS

Prieš SLA Pildomosios Tarybos nominacijas Grigaičio Vakarų Komitetui buvo pradėję kinkos drebėti dėl to, kad išlaikytų Bagočių, Gugį savo sostuose. Tas komitetas buvo apsimetęs nekaltu avinėliu ir neva susivienijimo "gerovei" agitavo nominuoti visą senąją tarybą.

Pamatę, kad Bagočius — Gugis nominuoti ir nėra pavojaus, užrietė nosis grasina dr. Vinikui ir S. Mockui: jie pastarieji priešinsis jų "bendrafrontinei"" diktatūrai, jie šių žmonių neremš rinkimuose.

Kurgi dingo "SLA gerovė", kurios dėliai Vakarų Komitetas kvietė užmiršti net partijų interesus.

Žili kūdikiai ir daugiau nieko. Dr. Vinikui ir Mockui jų pagalba reikalinga tiek, kiek šuneliui penkta koja.

Kai kam tenka įsigauti į SLA Pildomąją Tarybą, iš jos pašalinti sunku, nežiūrint, ar asmuo tinka savo pareigoms ar ne, nes apie 75% susivienijimo narių neturi jokių tvarkymosi bei ateities problemų, jie pasitenkina gaunama iš SLA pašalpa.

Dėl to "progresistai" Pild. Taryboje gali būti ramūs.

Jeigu būtų į SLA P. T. renkami visi nauji žmonės, tai dabar ne vienas "progresistas" į ją neįsigautų.

SLA iždo globėjai yra tautininkas Mockus ir "progresistė" Mikužiūtė. Prie jų naujus tautininkai nominavo Kerševičių, kuris surinko daugiau kaip 1400 balsų, o "progresistai' Jarų, kuris surinko vos 700 balsų. Taigi, kurių jėgos didesnės?

Bagočius — Gugis išsilaiko P. T-je tik dėl suvivienijimo narių apsnūdimo ir apsileidimo.

K. Rambynas

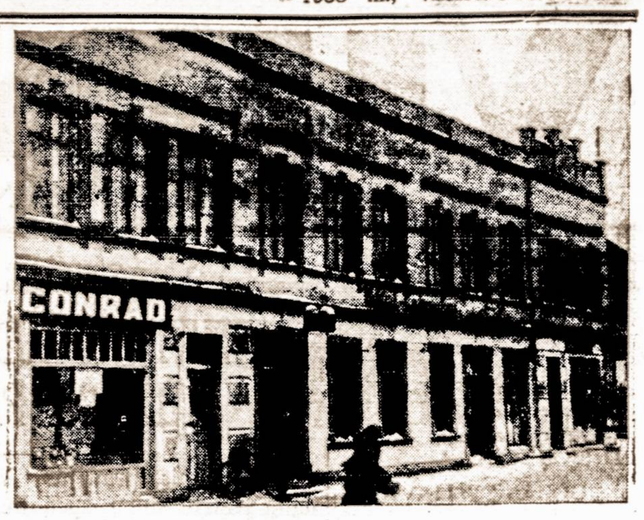

Šiltėje viešbučio namas, kuriame 1923 m. sausio 9 d. buvo Gelbėjimo Komiteto skyrių atstovų seimas. Tas seimas paskelbė žinomąją Šilutės Deklaraciją, kuria visų klaipėdiečių noru Klaipėdos kraštas prijungtas prie Lietuvos.

KIEK LIETUVOJE PRADŽIOS MOKYKLŲ

Statistika paduoda įdomius skaičius apie Lietuvos pradžios mokyklas. Pradžios mokyklų, mokytojų ir nuosavų mokyklų namų Lietuvoje (be Klaipėdos krašto) 1913 m. buvo: mokyklų — 875, mokytojų — 1022, mokinių — 51,221. Nuosavų namų neturėjo.

1919 nepriklausomybės kūrimosi metais mokyklų buvo 1036, mokytojų — 1232, mokinių — 45,540. Nuosavų namų dar neturėta.

1920 m. mokyklų buvo 1173 mokytojų — 1483, mokinių — 71,648 ir nuosavų namų jau įsigyta 367. Toliau jau kasmet mokyklų skaičius augo po 200—300, mokytojų — 300 — 400, mokinių po 20,000 — 30,000 ir mokyklų po 20 —40 Pav., 1925 m. mokyklų buvo 2064, mokytojų — 2875, mokinių — 123,785 ir savų namų — 530. Toliau nuo 1927 m. mokyklų, mokytojų, mokinių ir savų namų skaičius pradėjo augti smarkiu tempu. 1930 m. mokytojų buvo — 4008, mokinių 200,960, savų namų — 639. Per nenkerius metus priaugo — 1935 m. buvo: mokyklų — 2301, mokytojų — 4498, mokinių — 249,665 ir savų namų — 824, o 1937 m. buvo — mokyklų 2308, mokytojų — 5000, mokinių — 269,-950 ir savų namų 930.

Kaip matyti iš patiektų skaičių, mokyklų, mokytojų, mokinių ir savų namų skaičius kasmet auga, savų namų kasmet mokykloms pastatoma apie 30 — 40.

KIEK ŽMONIŲ NUSIŽUDĖ ŠIAULIUOSE

ŠIAULIAI. — 1937 m. oficialiais daviniais Šiaulių apskrityje įvyko savižudysčių 15, iš jų 5 — Šiaulių mieste, o kitos — kaime. 1936 savižudysčių būta: mieste — 4, kaime — 10.

DOVANOKIME LĖKTUVĄ TĖVYNEI

Praėjusią vasarą viešėję Lietuvos lakūnai sklandytojai tikrai sužavėjo Amerikos lietuvių lakūnus. Dabar mūsų lakūnai labai susidomėjo didele Lietuvos aviacijos šventė, kuri įvyks ateinančią vasarą.

Kaip teko patirti, ne vienas Dariaus-Girėno Aeroklubas New Yorke siunčia į Lietuvą lakūną Povilą Šaltenį, kuris gabens ir lėktuvą. Ir eilė kitų Amerikos lietuvių lakūnų rimtai svarsto šį reikalą, trokšta vykti į Tėvynę ir dalyvauti oro varžybose. Tikrai norinčiųjų vykti į Lietuvos aviacijos šventę skaičius siekia jau net dešimtis. Tačiau vos tiktai keli iš jų turi nuosavus lėktuvus, ir toli gražu ne visi jie turi pakankamai lėšų tai kelionei. Tai yra svarbiausioji priežastis, kuri sulaiko juos nuo to didelio pasiryžimo.

Dariaus-Girėno Aeroklubas savo atstovu skyrė lakūną P. Šaltenį. Šis klubas prašo visuomenės paramos, kad būtų sudarytas fondas naujojo lėktuvo pirkimui ir pervežimui į Lietuvą. Tas lėktuvas į Ameriką nebegrįš, nes bus Amerikos lietuvių vardu padovanotas Lietuvos jaunimui, trokštančiam skraidyti Tėvynės padangėje. Tik pagalvokime: kokia jiems bus brangi dovana! Lietuvoje yra daug jaunuolių trokštančių skraidyti oro erdvėje, lavintis aviacijoje. Tačiau juos nuo to sulaiko lėktuvų trūkumas. Bet ateinančią vasarą jie apsidžiaugs, jubiliejiniais metais gavę iš savo užjūrio brolių gerą, greitą lėktuvą.

Bus didelė garbė tiems, kurių pavardės ir paveikslai puoš to lėktuvo pirkimo rėmėjų knygą. Šį lėktuvą gavę, Lietuvos jaunuoliai neras žodžių savo džiaugsmui ir dėkingumui išreikšti. Tą rėmėjų knygą jie gerbs tiek pat, kiek ir patį lėktuvą. Jie matys jūsų veidus ir žinos jūsų pavardes. Pakilę tuo lėktuvu į padangę, jie pažvelgs į šį kraštą, kur gyvena geraširdžiai broliai lietuviai, padovanoję jiems lėktuvą.

Gal kas sakys: "nei taip jau bus, nei ką".. Štai, jums pavyzdys. Aną dieną, kada Dariaus-Girėno Aeroklubo nariai pirko ir laukė pirmojo savo lėktuvo Flushingo lakstykloje, žiūrėdami, kaip kiti lėktuvai kyla ir leidžiasi, ir aš su P. Šaltenių gėrėjomės tuo vaizdu. Šaltenis mostelėjo ranka ore, tartum norėdamas daužti į stalą, ir sušuko: "Po šimts pypkių! Jei čia būtų kokia gelda ir galėtų skristi, sėsčiau į ją ir dumčiau į tas mėlynes!"

Pagaliau, ar jūs nesigėrėtumėt dovana, kurios jūs visa širdimi trokštate ir pagaliau jos sulaukiate? Ar jūs negerbtumėte to asmens, kuris tą dovaną įteiktų? Žinoma! Lygiai taip pat ir čia.

Tad, brangūs tautiečiai, rimtai pagalvokime apie Dariaus-Girėno Aeroklubo sumanymą ir kilnų patrijotišką pasiryžimą: **padovanoti Lietuvai lėktuvą!** Pagelbėkime šiam aeroklubui įvykdyti tą uždavinį ir Amerikos lietuvių visuomenės vardu padovanoti lėktuvą būsimiems Lietuvos lakūnams!

Antanas Alekna

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

A. S. Trečiokas, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7840

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:
Metams — $7.00
Pusei metų — $3.75
Trims mėnesiams — $2.00
Vienam mėn. — $0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje
Metams — $5.00
Pusei metų — $2.75
Trims mėnesiams — $1.65
Vienam mėnesiui — $0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nepasiųsti rankraščiai nesaugojami.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS REIKALAI IR VEIKLA

Tėvynės Mylėtojų Draugija atlieka svarbią užduotį tarp Amerikos lietuvių. Čia politika, įsitikinimai neliečiami. Vien veikiama visais prieinamais ir galimais būdais, kaip daugiau mokslinio, istorinio ir beletristinio turinio ir kitokiais klausimais naudingų knygų lietuvių kalba išplatinti tarp lietuvių.

Žmogaus gyvenimas yra nuobodus, jeigu jis neskaito knygu ir laikraščių. 1937 metais duota nariams dvi svarbios knygos "Baudžiava" ir "Lietuvos Istorija". Dar yra jų dalis likę, kas norit gauti, prisiųskit vieną dolerį ir pažymėkit, kurią knygą norėtumėt gauti. Bus prisiųsta. Ir kartu tapsit TMD nariais.

Apie šių knygų naudingumą buvo pareikšta daugybė padėkos straipsnių Vienybėj ir kituose laikraščiuose.

1938 metais nariams bus duodamos dvi knygos keturių dolerių vertės. Metinis nario mokestis tas pats: įstojimo mokesčio nėra, tiktai vienas dolleris metinio mokesčio. Pavieni lietuviai ar atgijusios TMD kuopos prašomos siųsti mokesčius šitaip: išrašykit "Money Order" ar čekį iždininko D. Pivariūno vardu ir siųskti žemiau pažymėtu sekr adresu. Taip pat platesnių žinių gavimo reikalu reikia kreiptis pas sekretorių.

1937 metais "Lietuvos Istorija" negauta laiku. Pirmą siuntinį iš Lietuvos grįždama į Ameriką parvežė I. Trečiokienė. Tų knygų vos mažai daliai narių užteko. Bet turiu malonią žinelę pranešti, kad sausio 28 d. gavau laišką iš Lietuvos Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisijos pirm. Vytauto Tumėno. Pranešama, jog knygos jau yra pas konsulą P. Daužvardį Chicagoj.

Kaip matot, brangūs tėvynainiai, už poros savaičių gausit visi tie, kurie esat užsimokėję ir tie, kurie nemokėjo norėdami gauti: už dolerinę bus išsiųsta "Lietuvos Istorija" arba "Baudžiava".

TMD organas yra Sandara, kur daugiausia dedami visi pranešimai šios organizacijos reikalu. Bet Sandaros pranešimų ne visos rytinės kolonijos mato. Štai, Baltimorėje dr. A. Želviui ir J. Miliunaičiui pasidarbavus, atgaivinta TMD 11 kuopa, šsrinkti iš narių mokesčiai ir nežino, kaip ir kur reikia siųsti, pageidauja gauti "Lietuvos Istoriją". Laiškas rašytas kp. sekr. J. Petriko sausio 4 d., pasiųstas A. B. Strimaičiui ir prašoma suteikti daugiau žinių. Laiške mini, jog šaukia susirinkimą sausio 20 d., ir norėtų gauti platesnių žinių prieš tai. Bet mane 11 kuopos laiškas pasiekė sausio 28 d. Gaila, kad nebuvo galima suteikti Baltimorės TMD 11 kuopai atsakymo laiku.

Kadangi Vienybės dienraštis deda TMD pranešimus ir raštus, tad prašau TMD narių skaityti Vienybės dienraštį ir jo skiltyse dalintis mintimis bei žiniomis apie Tėvynės Mylėtojų Draugijos veiklą.

M. Kasparaitis,
TMD sekretorius
1827 Linden Ave., Racine, Wis

MAŽOSIOS LIETUVOS SUKILĖLIS

JEVA SIMONAITYTĖ

Advė gulėjo ramiai ir tyliai, bet sunkiai kvėpavo. Tik Raudienė, sėdėdama prie lovos šono raudodama, kalbėjo mirties giesmių posmelius. Bet jos mintis visai ne čia. Ji galvoja, mąsto ir rūpinasi, ką darys, kada Advė numirs. Kas pasisavins Advės nuosavybę, kam teks jos nameliai. Kur dings ji — Raudienė — su savo sūnumi kur prisiglaus.

— Kokia Advė buvo, tokia, bet ji buvo geras žmogus, — nutaria tyliai Raudienė.

— Mamuk, argi tikrai manai, kad Advė mirs? — paklausė Ėvė.

— Man rodos, kad ji jau miršta.

— Negalima, negalima! — surinka verkdama Ėvė. — Dieve, Dieve, juk ji dar tokia jauna ir kiek ji dar turi darbų atlikti!

Ėvė suklumpa prie lovos. Ji nori melstis, nori prašyti Dievą, — pirmą kartą ji turi prašymą į Dievą... Bet neranda žodžių. Už tai nenustoja Raudienė kalbėjusi savo giesmės posmelius:

Adyna jau atėjo,
Kurioje Dievs norėjo
Savęsp atimt mane...

Advė pamažu atveria akis. Jos samonė, rodosi, vėl grįžta. Jos žvilgis ieško lango:

— Man rodos... ten...

— Kas ten, Advike, kas?

— Ar ne Jonis...

Ėvė pribengia prie lango, atitraukia užuolaidas. Ji atsimena, kad pirma matė vyriškį palangėje. Rasi, ir tikrai tai buvo Jonis. Bet kaip galėjo Advė tai matyti? Lauke jau tamsu, ir Ėvė nieko daugiau ne pastebi, tiktai toli laukuose, lyg klystžvakę, švytruojantį kažkokį žiburį.

— Nieko ten nėra, Advike.

Bet Advė žiūri nepaliautinai į langą. Rodosi, ji laukia kaži ko. Tyliai jos lūpos juda. Bet ką ji sako, niekas nesupranta. Tai tėra tiktai tylus šnibždesys.

— Ji meldžiasi! — prasidžiuga Raudienė ir glosto iš susijaudinimo Advės veidą. Ak, ji taip be galo nori, kad Advė į dangų pareitų, kad Dievas atleistų jos klaudžiojimus.

Lauke pasigirsta lengvas brakštelėjimas. Keista, juk Advės niekas dabar jau nebelanko, tai kas čia galėtų būti?

Tyliai atsidarė durys, atėjo Dagienė ir paskui jos Jonis. Bet Advė jau vėl užmerkusi akis. Ji nieko nemato ir negirdi.

Ne, Ėvei visiškai nenuostabu. Jai rodosi, kad kitaip visai ir negali būti. Jeigu ji stebėtųsi, tai tik dėl to, kodėl Dagienė ir Jonis ne jau ankščiau atėjo.

O ši kartą Dagienė neatėjo kaip tokia, kuri rengiasi teisti bloguosius mirštančiosios darbus arba bent priekaištų jai daryti. Ne, kukliai ji atsisėdo prie stalo šono.

Tirdama atsisuko Ėvė į motiną ir pati nusigando: kokia ji susyk pasenusi! Dagienė sėdi susikuprinusi. Juodoji vilnonė jos skepeta visai užsmaukta už akių. Žiburio šviesoj tešmėkšo tiktai nosies galas. Nuo glaudžiai sučiauptų lūpų kampų, lyg žaros kokios, pasipila gilios raukšlės po visą jos veidą.

Ėvei rodosi, kad ji motinos seniai jau nebebuvo mačiusi. Ir ji beveik užmiršta mirštančią Advę.

Dagienė nesižvalgo. Gali būti, kad ji nė vienu žvilgiu dar nepažiūrėjo į ligonę. Ji laiko delnus kryžiais sukeitusi ir prie širdies prispaudusi. Bet kauluotieji jos pirštai labai neramūs, nuolat juda ir dreba.

Dagienė atsimena, kad ji antrą kartą šiuose namuose. Ji atsimena savo jaunystės dienas, atsimena Katrę Brinkytę, Brinkių Kristupą, Jurgį Perkamą.. Keista: visa kas taip toli, toli paliko. Kur dingo kerštas amžinasis kerštas? Jau jo nebėra. Rasi, dėl to nebėra, mąsto ji, kad ji tikra, kad Advė jau nebesibraus daugiau į jų šeimą? O ne, ne tai svarbu. Ji jaučia, kaip jai nusibodo tasai jos kerštas, jaučia, koks juokingas jis buvo ir nereikalingas. Ir jau pradeda apgailėti. Gal būtų kitoks buvęs jos gyvenimas, jei ne tasai kerštas. Gal ir jos vaikai būtų buvę kitokie, ypač Ėvė. Ėvė per visą savo gyvenimą, iš pat mažų dienų, jautė, bene suprato kerštingąjį motinos būdą. Dėl to nebuvo jokios tikros meilės jų tarpe.

— Keista, argi prie Advės mirties patalo ir kodėl tiktai čia teateina staiga tokios mintys? — mąsto Dagienė.

Į Dagienę niekas neatkreipia akių, niekas jos nemato, rasi ir nenori matyti.

(Bus daugiau)

LIETUVYBĖS DVASIĄ STIPRINAME

Hartford, Conn. — Jau kiek laiko įsteigta ir veikia vakariniai lietuvių kalbos kursai lietuvių parapijos mokykloje. Jau pat pradžioje pasirodė, kad daug jaunimo labai susidomėjo ir susirūpino tais kursais ir gausiai juos lanko. Ypač Amerikoje gimę jaunuoliai susidomėjo. Šiuose kursuose lietuvių kalbos pamokas duoda kunigas J. Kripas.

Pamokos duodamos vieną kartą savaitėje, ketvirtadienį, 7:30 val. vak.

Pradžioje į šiuos kursus įstojo apie 30 asmenų. Manau, kad dabar yra daugiau mokinių.

Būtų gera, jei tarp suaugusiųjų atsirastų daugiau norinčiųjų mokytis lietuvių kalbos bei rašybos. Tas bus naudinga ir imant Amerikos pilietybės popierius, ypač tiems, kurie dar nemoka net pasirašyti. Reikia naudotis tokiais kursais ir tokia gera proga. Nereikėtų laiko gaišinti ilgais žiemos vakarais. Ir tėvams bus malonu, kai jų vaikai mokės gražiai lietuviškai kalbėti ir taisyklingai rašyti.

VVS vietos skyrius rengiasi iškilmingai minėti Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų ir kartu Klaipėdos atvadavimo 15 metų sukaktį vasario 20 d. lietuvių mokyklos svetainėje, (339 Capitol Ave. ir Broad St.). Pradžia 7 val. vak.

Pakviesti šie kalbėtojai: kun. J. Ambotas, kun. J. Kripas, d-ras Mindaugis Mikolainis ir Amerikos red. J. Laučka. Bus suvaidinta drama "Paklydėliai" ir dainuos varg. Balsio vedamas par. choras. Be to, vienuolės mokytojos rengia vaikus dalyvauti toje šventėje su dainomis, deklamacijomis ir kt.

Tą dieną visi vietos ir apylinkės lietuviai turi susitelkti ir iškilmingai dalyvauti nepaprastoje tautos šventėje. Atsiminkime anuos laikus, kada rusų žandarai persekiojo lietuvius už lietuvišką raštą, ištrėmė šimtus lietuvių į Sibirą vien tik už tai, kad jie norėjo lietuviškai skaityti. Daugelis atsimena ir vokiečius, kurie slėgė Lietuvą ir grobė iš lietuvių paskutinius duonos kąsnius, net mažus vaikus skriausdami. Perdaug gerai pažinome ir lenkus grobuonis, kurie tyko sunaikinti Lietuvos laisvę ir siurbia lietuvių kraują Vilniaus krašte. Tai visą prisiminę, turime vieningai susikaupti ir užmiršti skirtingus įsitikinimus, kad galėtume tvirtai pasiryžti gelbėti Vilniaus lietuvius, paguodžiant juos užuojauta ir medžiagine parama. Taip pat visi turime budėti Lietuvos Nepriklausomybėje, kad daugiau jau nebegrįžtų rusų, lenkų ir vokiečių verguvės laikai.

SLA 124 kuopa vasario 12 d. 7:30 val. vak. rengia šokių vakarą Laisvės choro svetainėje, 57 Park St. Visi vietos ir apylinkės lietuviai prašomi atsilankyti ir smagiai laiką praleisti. Geras orkestras gros lietuviškus ir tarptautinius šokius. Bus užkandžių ir kitokių smagumų.

A. Sabeika

LIŪDNA DARBININKŲ BŪKLĖ

Union City, Conn. — Po trumpos ligos, sirgęs 8 dienas mirė Vienybės skaitytojas Juozas J. Grybauskas. Paliko žmoną Petronelę ir tris dukteris Tribodensienę, Agotą ir Oną.

Velionis šiame mieste išgyveno apie 30 metų. Buvo ramaus būdo žmogus. Priklausė prie šv. Jurgio draugijos, SLA vietinės kuopos ir Liet. Politinio Klubo.

Laidotuves gražiai tvarkė vaterburietis laidotojas E. Mažeika.

Ilsėkis, Juozai, svetimoje žemėje!

Lipdama laiptais nukrito ir sunkiai susižeidė Antanina Jasūnienė. Dar negali atsikelti.

Nelaimingi šie metai. Darbai visai sumažėjo. Daug darbininkų paleista, o likusieji dirba po 3 dienas savaitėje. Laukiame, kada laikai pagerės.

Ko siekia kapitalistai? Nors čia šiek tiek ir veikia CIO, bet šiaip darbininkai neorganizuoti. Darbininkų daugumas yra jauni, nepaiso darbininkų sąjungų, o kai būna nelaimės ištikti, kreipiasi į unijos komitetą. Turėtų pagaliau susiprasti ir stoti į darbininkų unijas.

Kai darbininkai bus tinkamai organizuoti, tai ir fabrikų savininkai visai kitaip skaitysis ir daugiau atsižvelgs į darbininkų reikalus, nes, esant reikalui, bus ir priversti tai daryti.

Daug lietuvių darbininkų neskaito laikraščių ir knygų, yra tamsuoliai. Jų susipratimas pasireiškia tik prie alaus ir degtinės.

Visi Vienybės skaitytojai raginkime savo draugus ir pažįstamus skaityti šį gyvą tautinį dienraštį, kuris nušviečia įvairiausius reikalus. Vienybė daug apšviečia, daug ką išaiškina ir duoda pačių naujausių žinių.

Gumbaragis

DAUGIAU KALĖJIMŲ PRIŽIŪRĖTOJŲ, NEGU KALINIŲ

Gal jau daugiau kaip prieš tūkstantį metų Švedijoj ir kitose Skandinavų valstybėse labai daug būdavo vagių ir plėšikų. Jų ginkluoti būriai plėšikaudami neretai laivais nuplaukdavo net į tolimas svetimas šalis. Ilgainiui toks neramus gyvenimas labai įkyrėjo ir patiems skandinavams. Tada buvo pradėta smarkiai kovoti su vagimis ir plėšikais.

Anų laikų teismo sprendimai buvo trumpi ir griežti. Pagavus vagiant, pirmą kartą nukirsdavo kairiąja ranką, antrą kartą — dešinę ranką, o trečią kartą — visą galvą. Toks teisingumo saugotojų griežtumas įvarė nemaža baimės lengvo pelno ieškotojams. Nusikaltėlių skaičius žymiai sumažėjo. Žmonių darbštumas, sumanumas ir kitos gerosios ypatybės tuojau atgijo ir netrukus skandinavų tautos pagarsėjo visame pasaulyje, kaipo doriausios ir teisingiausios pralenkdamos kitas tautas. Kam teko lankytis Švedijoj, Danijoj ar Suomijoj, visi vienbalsiai tvirtina, kad šiose valstybėse vagysčių jau beveik nėra.

Dabar, suprantama, visos anksčiau "madoje" buvusios bausmės jau seniai užmirštos ir daugiau nebereikalingos, bet jos anuomet, kad ir labai žiaurios priemonėmis vykdomos, savo tikslo pasiekė. Šiandien Švedija jau drąsiai gali didžiuotis savo kultūra ir dorumu prieš kitas pasaulio valstybes.

Štai neseniai spauda pranešė ,kad Stockholme, Švedijos sostinėje, esą iš viso tik 39 kaliniai, o kalėjimo prižiūrėtojų ir tarnautojų 70 asmenų.

Švedų spauda apskaičiuoja, kad už tuos pinigus, kurie dabar išleidžiami kasmet apytuščių kalėjimų užlaikymui, esamus kalinius galima būtų išlaikyti geriausiame su visais patogumais viešbutyje. Tačiau kalėjimų visai panaikinti negalima, nes tuomet vėl galėtų atsirasti žmonių, kurie bandytų pasipelnyti svetimais turtais.

Dabar Švedijoj ne tik kad niekas nepražūva iš neužrakintų patalpų, bet net kelyje pamesti daiktai nebeprapuola. Juos radęs žmogus tuojau padeda matomon vieton, kad pametusis greičiau galėtų pastebėti arba, sužinojęs kieno tas daiktas yra, pasiunčia savininkui tiesiog į namus, iš jo nereikalaudamas už patarnavimą jokio atlyginimo.

Liūdna darosi, kai pagalvoji, kaip elgiasi daugelis mūsų žmonių panašiais atvejais. Žinoma, už tai kaltinti vien tik mūsų tautiečius būtų ne visai teisinga, nes lietuviai senovėje kol gyveno vieni patys savo ošiančių girių prieglobstyje, buvo pagarsėjų aukštu dorovingumu. Tak vėliau, užplūdus mūsų kraštą slavams, apnyko mūsų žmones visokios nedorybės.

Dabar, atgavus nepriklausomybę, jau neretai pasitaiko žinių laikraščiuose, kad Lietuvoje neturtingi darbininkai ir net vaikai, radę gana stambias pinigų sumas ar brangius daiktus, grąžina jų savininkams. Tai džiuginanti reiškiniai, bet dar reikia gerokai padirbėti, ypač sielos kultūros srityje, kad jie kasmet vis būtų dažnesni ir kad mes galėtumėm prilygti savo sąžiningumu skandinavų aukštos kultūros tautoms.

A. S.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Čia įkurta Lietuvių Prekybininkų Sąjunga (Lithuanian Merchants Association). Tokia sąjuga turėtų būti vietos lietuvių užgirta ir visų remiama. Tokias ir panašias sąjungas turi seniai kitų tautų biznieriai. Taigi, nuo šio laiko lietuviai turės tą, ką kiti seniai praktikuoja.

Žodis "prekybininkas" (merchant, man rodos, turėtų būti pakeistas "verslininku" (businessman), nes šis terminas geriau tinka vietos lietuvių biznieriams, negu pirmas. "Prekybininkas" turi platesnę prasmę. Jis tiktų, jei lietuvių biznieriai užsiimtų visokių prekių įvežimu ir išvežimu į kitas šalis, o iš jų gabentų į šią šalį. "Verslininkas" tinka kaip vertelgoms apyvartą daryti vietoje, o čia kaip tik tokio masto lietuvių biznierių organizacija įsteigta. Bent dabar taip išrodo. Pav., mes turime Arch Street Businessmen Ass'n, Market Street Businessmen Ass'n, South Second St. Businessmen Ass'n., Germantown Ave. Businessmen Ass'n. ir tt. Taigi, tinkamiau būtų inkorporuoti: Lietuvių Verslininkų Sąjunga — Lithuanian Businssmen Association.

Pagaliau, terminai nesudaro didelės svarbos. Organizacijos tikslas ir darbštumas sudarys svarbą. Jei organizacija turės nuoširdumo veikti lietuvių gerovei, turės užtektinai gerų tikslų ir parodys gyvą veiklos pulsą, nėra abejonės, kad tokia sąjunga neturėtų pasisekimo. Jai dirva yra plati ir, turėdama gerų norų, ji galėtų nuveikti didžius darbus, kurių pavieniui negalima atlikti. Šiuo tarpu negaliu ką kitą tarti, kaip: geros kloties ir pasisekimo naujam vietos lietuvių biznierių sumanymui!

Senos mūsų miesto dalys pūna ir griūna. Nusenę namai, dirbtuvės ir dirbtuvėlės stovi apleisti. Vienas nugriovė, kitas griauna. Nepraėjo ne dešimt metų. Pirmiau, kur buvo milžiniškos dirbtuvės, teatrai, visokių biznių mūrai, dabar paliko tik tušti žemės sklypai. Daugiausia tas tuštumas užima atvažiavę priemiesčių žmonės automobilius pasistatyti. Miesto išvaizda gerokai pasikeitė, o ateity dar labiau pasikeis. Tokis jau gyvenime likimas visiems atgyvenusiems savo amžių seniems žmonėms ir kitiems dalykams. Jų vietas turi užimti nauji!

"Antrasis" nedarbas palietė daug žmonių: Pirmiau žmonės dirbdavo valdžios darbus prie WPA. Dirbtuvės buvo pradėję imti darbininkus. Tūkstančiams buvo lengviau gyventi. Dabar jie liko iš naujo atleisti, ir niekas tikrai nežino dėl ko. Vieni sako: aukšti ir visoki valdžios mokesčiai varo biznį iš miesto kitur vietos ieškoti. Kiti pasakoja, kad CIO yra kaltas, nes nėva čion sulindo visi Stalino sekėjai ir nori sovietų sistemą įsteigti. Darbdaviai, negalėdami to pakęsti, kraustosi kitur. Kiti sumažino darbus arba visai dirbtuves uždarė. Sako "tegu Rooseveltas jus peni".

Dalykai susidaro painūs žmonėms, ir niekas nežino ir negali tikrai žioti, kas yra viso to negerumo kaltininkas. Tūkstančiai nelaimingų be darbo žmonių vaikščioja gatvėmis apskurę, priversti ubagauti. Darbštesni renka išmestus popierius, skudurus ir kitus daiktus, krauna juos į maišus ar į vežimėlį ir vežasi... Kiti eina ir šiaip sau kalba. Kitas dar ką kitą keikia.

Sutikus tokius nelaimingus baimė ima. Klausimas kyla: kas bus toliau, jei taip be vilties ir darbo žmonės turės toliau gyventi. Kuo amerikiečiai gali pavirsti: ar bepročiais, ar ispanais?... Saugok, Viešpatie, nuo vienos ir antros nelaimės.

Pilietis

JAU NAUDOJASI ŽEMAIČIŲ PLENTU

Gruodžio 22 d. buvo pradėtas susisiekimas naujai pastatyta Žemaičių plento Kauno — Raseinių dalimi. Ta plento dalis yra 79,5 kilometrų (50 angl. mylių) ilgio. Nuo Raseinių iki Kryžkalnio 30 klm plento pastatyta jau anksčiau.

Atidarius Žemaičių plentą iki Raseinių, jis jungs Kauną ties Kryžkalniu su Joniškio Pagėgių plentu. Taigi, šiemet Monte Carlo lenktynių dalyviai galės visa Lietuvą pervažiuoti plentu (Joniškis — Šiauliai — Kaunas — Kybartai).

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

NAUJIEJI KELEIVIŲ NAMAI

Jau galutinai užbaigti ir perimti eksploatacijai keleivių namų trobesiai šiose geležinkelių stotyse: Jurės, Varlaukio, Tryškių, Skuodo ir Medininkų. Dažymo darbai atidėti šių metų pavasariui. Be čia suminėtųjų darbų, dar baigiami ūkio būdu vykdomi Darbėnų keleivių namų statybos darbai.

ARKLIUS KAUSTYS TIK SPECIALISTAI

Jau prieš keletą metų yra susirūpinta lavinti arklių kaustytojus, nes blogai pakaustytas, t. y. "apkaustytas" arklys gali būti visai nuvarytas.

Žemės Ūkio Rūmai savo laiku rengė arklių kaustytojų kursus ir nemaža kalvių išmokė taisyklingai arklius kaustyti, bet to yra per maža. Dabar Kaune prie Veterinarijos Instituto yra įsteigta nuolatinė mokomoji arklių kaustymo kalvė, kuri nuolat veikia ir moko kalvius taisyklingai arklius kaustyti.

Kai pakankamas skaičius kalvių bus išmokytas taisyklingai arklius kaustyti, tai tada įstatymo keliu numatoma nemokšoms ir nebaigusiems arklių kaustymo kursų kalviams arklius kaustyti visiškai uždrausti.

ATPIGINTA ELEKTRA

Šiauliai. Šiaulių miesto taryba priėmė elektros energijos tarifų pakeitimo projektą. Pagal naująjį tarifą elektra Šiauliuose atpiginima net 30—40%. Daugiausia šis atpiginimas palies smulkesnius elektros energijos vartotojus, turinčius butus iš 2—3 kambarių. Dabar pagal naują tarifą elektra vidutiniškai kainuos kiv. 70 centai, tuo tarpu kai iki šiol buvo 1 litas. Tarybos nariai, susipažinę su naujuoju projektu, jį priėmė balsų dauguma.

VIENINTELĖ ŠIAI VASARAI

OFICIALĖ VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA

SPECIALIU LAIVU

LANCASTRIA

TIESIOG Į KLAIPĖDĄ, BE PERSĖDIMO

IŠPLAUKIA

Iš New Yorko - - - - - Gegužės-May 21 d., 12 valandą d.
Iš Bostono - - - - - Gegužės-May 22 d., 3 valandą pp.

Ekskursijai vadovauja Vienybės redaktorius
JONAS KRUZĖ

Keleivių reikalus kelionėje tvarko Cunard White Star Linijos atstovas
PIJUS BUKŠNAITIS

Ši Kelionė ne tik visiems paranki tuo, kad keleiviai nuvežami tuo pačiu laivu iš Amerikos į pat Klaipėdą, bet įdomi ir šiais įvairumais:

1. Laivas plauks per garsųjį KIEL KANALĄ. Tas teikia keleiviams puikiausių vaizdų ir visos dienos ramiausią poilsį po kelionės per okeaną.

2. Laive kasdien bus leidžiamas laikraštis su vėliausiomis radijo žiniomis iš Amerikos, Lietuvos ir viso pasaulio. Tą laikraštį redaguos JONAS KRUZĖ.

3. Laive kasdien gros lietuviška muzika, bus rengiami įvairūs žaidimai, šokiai, maskaradai, rodomi judomieji paveikslai ir kt.

4. Laive ir Klaipėdoje, kur bus surengtas iškilmingas ekskursijos priėmimas, keleiviai bus įamžinti judamųjų paveikslų (moving pictures) filmose, kurios vėliau bus rodomos po visą Ameriką.

LAIVAKORTĖS NUPIGINTOS

Ši ekskursija išplaukia prieš turistinio sezono pradžią. Dėl to laivakortės į abu galus žymiai pigesnės, negu važiuojant dviem dienomis vėliau (vasaros sezonas išvažiavimui prasideda gegužės 23 d., o baigiasi birželio 24 d.). Perkant abipusę (Round Trip) laivakortę kelionei su šia ekskursija į Lietuvą, sutaupoma $9.50 trečiąja klase ir nuo $30 iki $34 turistine klase, negu važiuojant sezone. Ar ne geriau tuos sutaupytus pinigus praleisti Lietuvoje?

LAIVAKORČIŲ Į ABU GALUS KAINA ŠIAI EKSKURSIJAI
Trečioji klasė — — — $194.50 Turistinė klasė — — — $255.00
(Valstybės mokesčiai ekstra)

Vizas Lietuvos konsulatas duoda nemokamai

VISI REGISTRUOKITĖS Į EKSKURSIJĄ DABAR:

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO METINIS KONCERTAS
Vasario 13 d. 1938 metais
LABOR LYCEUM SALĖJE

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI – MŪRININKAI
DAŽYTOJAI – TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

Skelbkitės Vienybėje Skaitykit Vienybę

VIENYBĖ

STEIKIME BROOKLYNE TMD KUOPĄ

Darbais, o ne bereikšmiais žodžiais turėtumėm atsižymėti.

Visuose kampuose girdėti nusiskundimų, kad Amerikos lietuviai netenka pagrindo, kad jaunoji karta galvatrūkčiais eina ištautėjimo prapultin, kad marksistai ir stalinistai mūsų visuomeniniam gyvenimui veria virvę ant kaklo ir traukia į Maskvą mūsų nesusipratusius lietuvius.

Matant tuos faktus, negalima taip ramiai rankas nuleidus sėdėti ir dūsauti, klausti kas bus rytoj?

Pirmiau kuomet mes daug menkiau supratome vieningumo svarbą, daug sunkiau buvo organizuotis. Turėjome daug didelių organizacijų kuopų, kaip SLA 83 kuopa ir 38 kp.

TMD 3 kp. siekė 400 narių, o ką šiandien turime? Ar ištikrųjų jau neliko Brooklyne lietuvių, kurie nepajėgtų atgaivinti tos garbingos organizacijos kuopą? Nemanykime, kad jau visi darbai atlikti Tėvynės meilės ugdymui. Reikia susiburti į kultūrinį darbą ir imtis akcijos prieš lietuvių ištautinimą.

Pirmiau mes troškome turėti savo dienraštį. Dabar jau visi matai kaip dienraštis gyvuoja.

Broliai lietuviai pasižiūrėkime kur mūsų vieningumas? Ar jau neatsiras gerų lietuvių netik su gerais norais, bet ir su darbais pasirodyti Tėvynės naudai ir garbei. TMD centro valdyba šaukia jus į talką. Kitų kolonijų darbuotojų akys atkreiptos į Brooklyno lietuvius, laukia jūs pasirodant viešame gyvenime Amreikoje.

TMD įstojimo mokesčio nereikia mokėti, metinė mokestis tik vienas doleris, o užtai kiekvienas narys gauna dviejų dolerių vertės knygų.

Kuomet organizacija susitvarkys, sustiprės, tai patys nariai seimuose per savo delegatus galės nusistatyti darbui programą, darbo kultūros srityje. Darbo yra aibės, tik darbininkų reikia.

Kas pirmutinis iš vietos lietuvių pasiims iniciatyvą suorganizuoti TMD kuopą Brooklyne?

A. B. Strimaitis

Minėjo Kazakevičių 25 metų vedybų sukaktuves

Sekmadienį sausio 30 d. pp. A. Navikai ,drauge su pp. G. Kazakevičiais broliu ir marčia Antanui ir Ievai Kazakevičiams, 8505-85th Ave Woodhaven, paminėti jų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves surengė pokylį. Pokylis įvyko Central Palace, 18 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. Dalyvavo virš 200 svečių iš Brooklyno, New Jersey, Long Island ir Bridgeport, Conn. Svotai buvo pp. Walter ir Ona Ambrose, vakaro tostmeisteris buvo p. Kazys Bekešis, kuris atidarė ir vedė vakaro programą.

Kalbėjo: W. Ambrose, O. Ambrose, J. Dobara iš Newark, K. Plešinis, A. Navikas, M. Bieliauskas, G. Kazakevičius, M. DeKennop, G. Bernota, O. Balčiūnienė, Varpo kepyklos savininkė, J. Kazakevičius, C. Zailisky ir L. Karp. Visi reiškė geriausių linkėjimų jubiliejantams Kazakevičiams.

Dainavo p. Tessie Bishauskienė iš Newark ir Jonas Mažeika.

Vėliau įteikta sidabro dovana. Dukterys Alice, Judy ir Dorothy įteikė gėlių bukietus, o W. Ambrose sidabro dovaną ir Anziuliai iš Bridgeport, Conn. įteikė sidabrinę dovaną po programos.

Po skanios vakarienės jubiliejatai Antanas ir Ieva Kazakevičiai padėkojo rengėjams už jų pasidarbavimą, vaišes, linkėjimus, dovanas ir svečiams už atsilankymą.

Vakarienę prirengė: H. Mažeikienė, N. Bernotienė, Jurgienė, Kazakevičienė, M. Navikienė. Patarnavo: N. Kazakevičiūtė, Bernočiūtė, K. Buzeliūtė, Žilinskaitė, Buzelienė ir Bekešienė. Šeimininkai buvo: Jonas Mažeika, Jonas Kazakevičius, A. Navikas ir sūnus Antanas, G. Bernota ir A. Yakštis.

Jurgio Kazakevičiaus Radio Orkestras grojo šokiams. **T. B.**

ŠV. JURGIO DRAUGIJOS BALIUS

Šv. Jurgio draugija, šeštadienį vasario 26 d. rengia 51 savo metinį balių, kuris įvyks Grand Paradise salėje, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Pradžia 6 val. 38 min. Gros Retikevičiaus ir Kaizos orkestrai.

Vienas orkestras gros lietuviškus, o kitas amerikoniškus šokius.

Ta proga šv. Jurgio draugija kviečiai visus vietinius ir apylinkės lietuvius dalyvauti.

Vytautas Širvydas bus Vienybės metiniame koncerte

Vytautas Širvydas

Ateinančią savaitę į New Yorką iš Rouses Point atvyksta buvęs Vienybės redaktorius ir dabar jos nuolatinis bendradarbis p. Vytautas Širvydas. Jis ta proga dalyvaus Vienybės koncerte ir Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvių minėjime, vasario 13 d. Labor Lyceum salėje, B'klyn.

JAU REGISTRUOJASI VYKTI Į LIETUVĄ

Vienybės Travel Bureau jau pradėjo registruotis keleiviai vykti į Lietuvą, dalyvauti Lietuvos 20 metų nepriklausomybės minėjimo iškilmėse. Įsiregistravo šie:

P. Glemža
P. Glemžienė
A. Kvietulienė
Antanas Pakinkis
A. Pakinkis, Jr.
E. Lugauskienė
Juozas Pomeliūnas
Alice Simon

Visi, kurie manote šiais metais vykti į Lietuvą pradėkite dabar registruotis ir vietas užsirezervuoti. Atsiminkite, kad šiemet Lietuvoje bus nepaprastai didelės iškilos. Nepraleiskite progos. Dalyvaukite.

Juo anksčiau į Lietuvą nuvažiuosite, juo daugiau iškilmių matysite.

Kur galite gauti bilietų Vienybės koncertui vasario 13 d.

J. Pečiukonis, 61-51 Maspeth Ave., Maspeth, L. I.

V. Zabielskis, 61-38-56 Rd., Maspeth, L. I.

V. Brundza, 90 W. 16th St., Bayonne, N. J.

Juozas Ginkus, Saldainių krautuvė, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Republic Liquor Store, 415-417 Keap St., Brooklyn, N. Y.

Piliečių Klubas, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

J. Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Piliečių Klubas, 60-39 Perry Ave., Maspeth, L. I.

Venis, 37 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

Šaplas ir Vaiginis, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y.

A. Vikrikas, 123 Grand St., Brooklyn, N. Y.

B. Waichaitis, 56-10 Remsen Pl., Maspeth, L. I.

Ant. Povilanskas, 291 Whyte Ave., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., kampas Adams St., Newark, N. J.

G. Jokubaitis, Station Tavern, Stony Brook, L. I., N. Y. Route 25.

B. Mockus, 93-95 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Susivienijimo Salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Narvydas — Newstand, 336 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

B. Stankus, 67 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Jurgis Andrus, Tautininkų Klubas, 35 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

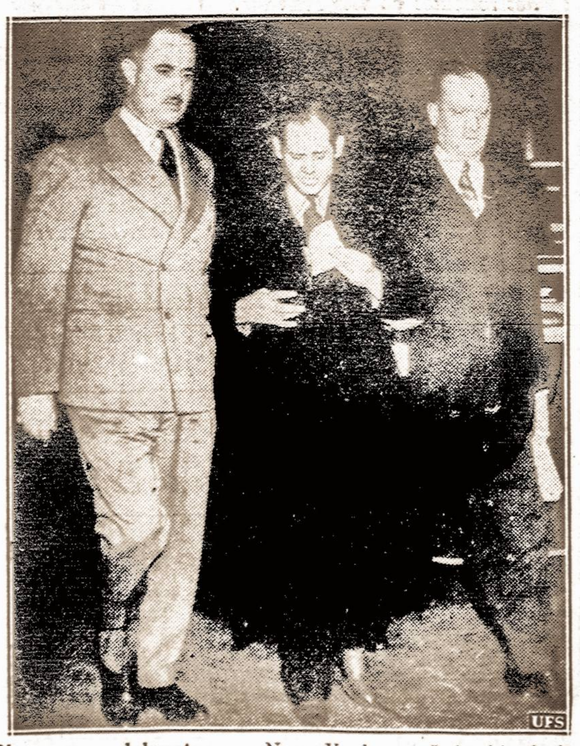

Nenuorama delegatas. — New Yorko mažųjų biznierių delegatas Robert Kaempfer, Washingtone tiek pridarė trukšmo, kad policija pora kartų jį turėjo išmesti iš mažųjų biznierių konferencijos. Jis visą laiką norėjo vienas kalbėti.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 20 METŲ SUKAKTIS
IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO

KONCERTAS

Įvyks sekmadienį

Vasario-Feb. 13d., 1938 m.

3 val. popiet

LABOR LYCEUM

947 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y.

ŽUVUSIŲJŲ DĖL LIETUVOS LAISVĖS PAGERBIMAS

Kariškas apeigas atliks Am. Lietuvių Legijono 1-is Postas ir Geležinio Vilko draugovė.

Kalbės:
J. TYSLIAVA, P. JURGĖLA, V. BUKŠNAITIS IR A. ALEKNA

Koncerte dalyvauja:
Dainininkai, A BANYS, E. SADAUSKAITĖ, M KIŽIŪTĖ ir A. VASILIAUSKAS.

Trubadurai: F. MORKUS, V. BUKŠNAITIS, K. B. KRIAUČIŪNAS ir KAŽEMEKAS. Pijanistas T. SADLAUSKAS.

K. STRUMSKIO VEDAMAS CHORAS.

ŠOKIAI Gros J. Avižonio orkestras ŠOKIAI

BILIETAI: - - - - - - - - - $1.00, 75c. ir 50c.

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BAKERY
A. Grupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

SKAITYKITE VIENYBĘ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5843

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burroughs

157. Pamačiusi užsimojūsį iešmu kavurą, Janė baisiai sukliko. Tuo pat momentu pykštelėjo šūvis ir kavuras pargriuvo peršautas. Atsigrįžęs Tarzanas pamatė Browną su rūkstančiu revolveriu rankoje.

Jane skubiai nušoko nuo altoriaus laiptų ir, beveik alpdama, puolė į Tarzano glėbį. Jiedu apsikabino ir džiaugėsi be žodžių. Čia pat Brownas pamatė juodųjų merginų tarpe savo Anetę, kurią taip pat linksmai apkabino.

Iš belaisvių juodų merginų tarpo išbėgo viena juodukė ir puolėsi prie Tarzano. "O, didysis dvana (pone)! Pagaliau tu išgelbėjai mane! Tarzanas nusišypsojo pažinęs vazirių vado Muvíro dukterį Buirą.

Staiga Tarzanas surimtėjo ir paliepė: "Skubinkimės iš čia išeiti, nes atsipeikėję kavurai gali mus vėl pulti. O atsiginti jų mes neįstengsime. Su jais kovodami mes tikrai turėsime žūti. Bėkime iš čia!"

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 32 (324) N. BROOKLYN, NEW YORK ANTRADIENIS, 1938 M., VASARIO-FEBRUARY 8 D. KAINA 3 CENTAI

Nepamirškite, kad jau nėra nė savaitės laiko iki Vienybės koncerto. Visi New Yorko ir apylinkės lietuviai šį sekmadienį į Vienybės koncertą Nepriklausomybės sukakčiai paminėti!

New York Public Library FEB-8 1938 Astor, Lenox and Tilden Foundations

DABAR

Hitleris valosi
Nota Japonijai
Tai demokratija
Niesselio misija

JUOZAS TYSLIAVA

Atrodo, kad Hitleris pakartoja Stalino istoriją Tik ši istorija gal būt skiriasi nuo raudonosios armijos vadų valymo tuo, kad Hitleris nešaudys savo Vokietijos armijos vadų, kurių, kaip dabar pranešama, sulaikyta apie 190.

Tai nepaslaptis, kad Vokietijos armijos viršūnės visados buvo monarchistiškai nusiteikusios. Dar pernai metais Hitleris buvo įspėtas, kad nacionalsocialistų diktatūrai gresia pavojus ir tariamųjų kaizerio šalininkų.

Visos tos pasakos, kad karo ministeris Werner von Blombergas turėjo atsistatyti, vedęs paprastos kilmės mergaitę, kaip dabar pasirodo, buvo be pagrindo. Neapykanta tarp nacionalsocialistų ir armijos vadų —senas skaudulys. Dabar tą skaudulį Hitleris išpjovė, pasiimdamas į savo rankas armijos vadovybę ir pašalindamas iš kariuomenės monarchistus.

Kaip ir buvo galima tikėtis, Japonijos armijos vadai tiesiog grumote grumoja Jungtinėms Amerikos Valstybėms, Anglijai ir Prancūzijai, pasiuntusioms japonų vyriausybei reikalavimą tuojau atsakyti dėl didesnio karo laivų tonažo statymo.

Japonų spauda, kaip telegramos praneša, taip pat nedraugiškai atsiliepia apie trijų valstybių reikalavimą. Tokijo Asachi net taip pareiškia:

"Jeigu į Japonijos vandenis įsiveržtų trijų valstybių karo laivynai, tai mes jiems duosime tinkamą atsakymą..."

Mat, japonai Washingtono ir Londono sutartis, pagal kurias buvo susitarta nestatyti didesnių laivų, kaip 35,000 tonų, laiko negaliojančiomis. Nežiūrint to, Japonijos užsienių reikalų ministeris Hirota pareiškė, kad atsakymas bus duotas, kaip reikalaujama, iki vasario 20 dienos.

Iš viso šio triukšmo greičiausiai bus dar viena konferencija, kuri, kaip ir visos panašios valstybių konferencijos, mažai ką duos pasaulio taikos garantijai.

Šuo iš bado ir obuolį bado, sako sena žmonių patarlė.

Bolševikai, atsidūrę tarp kūjo ir priekalo, nelyginant ans išbadėjęs šunelis, griebiasi net tokių dalykų, į kuriuos jie dar tik vakar nė pažiūrėti nenorėjo. Kaip čia seniai demokratiją bolševikai laikė nususia idėja, pajuokos objektu. O dabar...

Laisvės ir Vilmies bolševikai reikalauja, kad Lietuvoje būtų grąžinta "tikroji demokratija", kad seimo rinkimuose būtų leista statyti kandidatus partijoms, o ne piliečiams. O kaip yra Sovietų Sąjpungoje? Į šį klausimą Laisvė taip atsako:

"Ten kandidatus pastatė ne partijos, bet patys piliečiai..."

Taigi, pagal Laisvės bolševikus, šitokia rinkimų sistema —idealas. Jeigu idealas, tai ko jie nori iš Lietuvos?

Daugelis dar atsimena garsiąją Santarvės misiją su prancūzų generolu Niesseliu priešaky. Ir šių žodžių rašytojui teko matyti gen. Nieselį, kuris su visa savo misija, su specialiu traukiniu 1919 metų žiemą įriedėjo į Virbalio geležinkelio stotį. Šiai misijai buvo pavesta iškraustyti vokiečių kariuomenę iš Pabaltijo kraštų.

Dabar gen. Niesselis parašė savo atsiminimus, kuriose, tarp kita ko, jis taip sako:

"Dėl netikėtų šalčių užšalus pelkėms, latvių kariuomenės daliniai turėjo galimumo pramušti vokiečių frontą. Tuo pačiu metu vokiečių kariuomenės dalys jautė kad jų pasitraukimui labai grasina lietuvių kariuomenė, kuri puolė jų dešinįjį sparną ir jų susisiekimo kelius. Tas karinis pralaimėjimas evakuaciją padarė neišvengiamą. Vokietija buvo priversta atsisakyti tiek nuo Baltijos kraštų okupacijos, tiek nuo savo ambicingų Drang nach Osten svajonių".

Po tų Lietuvos kariuomenės laimėjimų, gen. Niesselis, žiūrėdamas į Vytį, dar taip pasakė:

"Jis vėl užsėdo ant savo žirgo, ir aš linkiu, kad jis jotų sparčia ir linksma zovada, patraukdamas paskui save jaunąją Lietuvių kariuomenę".

LENKIJOS VISUOMENĖS SLUOKSNIAI NORĖTŲ SUSITARTI SU LIETUVA

Sako, kad Lietuvos krikščionys demokratai nori taikos su Lenkija

Sunkiai serga. — Simone Simon, prancūzų filmų artistė, dabar Hollywoode, šiomis dienomis sunkiai susirgo.

RYGA, Latvija. — Jaunakas Zinias korespondentas Varšuvoje praneša, kad lenkų laikraštis Goniec Warszawski, remdamasis žiniomis iš Vilniaus, atspausdino vedamąjį su pavadinimu "Lietuviai ruošiasi pasitarimams su lenkais dėl normalių santykių sudarymo su Lenkija". Tame straipsnyje esą rašoma, kad kai kurie Lietuvos visuomenės sluoksniai, ypač krikščionys demokratai, esą, priėję išvadą, kad Lietuvai reikia sutvarkyti savo santykius su Lenkija. Esą, Lietuva negalinti pasitikėti nei Sovietų pagalba, nei Vokietija, su kuria esą nesutarimų dėl Klaipėdos. Laikraštis mini net ir Lietuvos kai kurių karinių sluoksnių nuomonę, kad, esą, karo atveju lietuvių ir lenkų karininkams tektų kovoti drauge su kuriuo nors priešu. Lietuvos sluoksnių tokios nuomonės susidarymo priežastį laikraštis nurodąs: Lenkijos suartėjimą su Prancūzija, Lenkijos artinimąsi su Anglija ir numatomas Lenkijos santykių pagerėjimas su Čekoslovakija. Laikraštis rašąs, kad jau netrukus į Vilnių atvyksią keletas lietuvių literatūros ir kultūros veikėjų, kurie ten užmegsią santykius, o paskiau vyksią į Varšuvą. Korespondentas dėl šio straipsnio teigimų pasiteiravęs lenkų telegramų agentūros Iskra. Ten jam buvusios nuneigtos visos paskelbtos žinios. Tada korespondentas kreipęsis į neoficialius, bet gana svarbius sluoksnius visuomenėje. Ten jam buvę nurodyta, kad Goniec Warzawski šių žinių grynai iš piršto išlaužti negalėjęs.

Vis dėlto manoma, kad šioji sensacija greičiausia yra antis, nes pirmiausia remiamasi žiniomis iš Vilniaus, kuris lenkų politikoje nevaidina jokio vaidmens. Bet pats straipsnis yra gana charakteringas ir, matyt, rodo, pačių lenkų tendencijas dėl lietuvių lenkų santykių. Kadangi Goniec Warzawski neatstovauja lenkų vyriausybės, o tik visuomenės sluoksnius, todėl galima spręsti, kad lenkų visuomenėje yra nemaža doza noro su Lietuva sunormuoti santykius.

AMERIKOS DEGTINĖS KONTRABANDA Į KANADĄ

ST. PAUL, vasario 7 d. — Prohibicijos laikais iš Kanados į Jungtines Valstybes plaukdavo nemažai kontrabandinės degtinės, bet vėliausiu laiku iš Jungtinių Valstybių į Kanadą pradėjo plaukti tūkstančiai bonkų pigių svaiginančių gėrimų.

Pasienio sargyba ir raitoji Kanados policija dabar saugoja visą U. S. A. pasienį.

RUMUNIJOS FAŠISTAI GRASINA SUKILTI

BUCHAREST, Rumunija, vasario 3 d. — Naujai Rumunijos vyriausybei pareikalavus panaikinti visas Rumunijos militarimo pobūdžio organizacijas, stipri fašistų organizacija, kuri žinoma kaip Geležinė Sargyba, pradėjo reikšti pasipiktinimo. Tos organizacijos narių tarpe skleidžiami jų vado Corneliu Codreanu rašytas laiškas, kuriame reiškiama protestas dėl tokio valdžios žygio. Esą Geležinė Sargyba negalinti toleruoti tokios valdžios, kuri draudžia organizacijos veiklą.

Ta proga vasario 8 d. Buchareste šaukiamas visuotinas Geležinės Sargybos suvažiavimas. Rumunijos vyriausybė nerimauja.

SUSPROGDINO NUKRITUSĮ NIAGARA FALLS TILTĄ

NIAGARA FALLS, vasario 7d. — Falls View tiltas per Niagara krioklį, kuris šiomis dienomis ledo buvo nuverstas, dabar sprogdinamas į šmotelius, nes vėliausiu laiku ties sugriuvusiu tiltu pradėjo grūstis didelės lytys. Visas tiltas susprogdintas į mažas dalis, kad nekliudytų lyčių plaukimui. Iki šiol jau sunaudota apie du tonai dinamito.

SAKO LAKŪNAS LEVANEVSKIS LIETUVIS

KAUNAS. — Šiomis dienomis įvykusiame kotryniečių pobūvy, kun. Kiškis papasakojo, kad SSSR lakūnas, žuvęs šiaurėje, Levanevskis mokėsi šv. Kotrynos gimnazijoj, Petrapily, kame mokytojui aiškinant, kad Baltijos jūros vardas yra lietuviškas, Levanevskiai (mokėsi du broliai) atsiliepę lietuviškai. Jie esą lietuviai.

Be to, SSSR tautų tarybos vicepirmininkas Levickis esąs suvalkietis.

"Valo" Vokietijos kariuomenę. — Vokietijos fuehreris Adolfas Hitleris, Vokietijos diktatorius naujasis)Reichswehr) kariuomenės vadas. Šale jo maršalas Hermann Goering, kurie pradėjo smarkų valymo darbą.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Tarp Lietuvos ir Brazilijos susitarta prekybos santykius praplėsti.

KAUNAS. — Švietimo Ministeris Tonkūnas patvirtino V. D. Universiteto Senato pateiktą Studentų Atstovybės Statutą. Atstovybės rinkimai įvyks kovo mėnesio pradžioje.

KAUNAS. — Vasario 2 d. Kaune dalyvaujant Valstybės prezidentui, Vyriausybei ir Diplomatams, atidaryta Italų Meno Paroda.

KAUNAS. — Vasario 2 d. p. Smetonienei pirmininkaujant, įvyko Lopšelio Draugijos susirinkimas, kuriame plačiai aptarti vykdomos kūdikio globos reikalai.

KAUNAS. — Kunigaikštienei Birutei paminklas. — Šiemet Palangoje pradedamas statyti kunigaikštienei Birutei didingas trylikos metrų aukščio paminklas.

KAUNAS. — Vasario 5 d. Lietuvos bankai už 100 dolerių čekiais mokėjo 589 litus, o už 100 dol. banknotais — 584 litus.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

LONDON. — Vėliausiomis žiniomis, Vokietijos nacių vadovybės įsakymu sulaikyta 190 Vokietijos kariuomenės karininkų, kurie laikomi neištikimi naciams.

Šiuo metu visose Vokietijos miestu įgulose ir kariuomenės dalyse eina smarkūs "nacių priešų" pašalinimo darbas. Numatoma panaikinti rudmarškinių kariuomenės dalis, kuriose yra apie 3,000,000 vyrų.

TOKIO. — Japonijos vyriausybė atsakė, kad Japonija 43,000 tonų karo laivų nestato. Ta proga japonai pranešė, kad jie sutinka tuojau pradėti derybas dėl karo laivų ginklų apribojimo. Ryšium su Anglijos, Amerikos ir Prancūzijos nota Japonijai dėl karo laivyno, Japonijos laivyno vadovybėje kilo didelis trukšmas. Dalislaivyno vadų sako, kad reikia patenkinti anglų, amerikonų ir prancūzų reikalavimą, o kita, kad nereikia.

BARCELONA. — Ispanijos frankistai smarkiai puolė visu Teruel frontu. Lojalistai buvo priversti trauktis keleta mylių. Neoficialiais pranešimais,esą, frankistai jau paėmę Teruel miestą.

BERLIN. — Paaiškėjo, kad viena Vokietijos kariuomenės karininkų grupė norėjo pašalinti Hitlerį ir Vokietijai gražinti buvusį kaizerį Vilių, kuris dabar gyvena ištrėmime Olandijoje.

AMERIKOS IR ANGLIJOS NOTA JAPONIJOJE SUKĖLĖ NERAMUMŲ

TOKIO, Japonija, vasario 7 d. — Tokio įvyko Japonijos karo laivyno vadų pasitarimas dėl Jungtinių Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos atsiųstos notoms, kurioje reikalaujama Japonijos iki vasario 20 d. pranešti apie savo karo laivyną ir pažymėti ar Japonija dabar stato 43,000 tonų karo laivus.

Pasitarime Japonijos karo laivyno vadai nutarė, kad Japonija šiuo metu negali tiesiogiai patenkinti tų valstybių reikalavimo, bet jeigu bus būtinas reikalas, tai sutinka su kiekviena valstybe tais reikalais tartis atskirai.

Jungtinių Valstybių Sekretorius Cordell Hull pareiškė, kad jeigu Japonija ir kitos valstybės sutiks apriboti karo laivu skaičių ir sustabdyti dabartines karo laivų statybos lenktynes, tai U. S. A. taip pat sutiks. Bet kol eis karo laivų statybos lenktynės, Amerika taip pat neatsiliks.

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖ NORĖJO VOKIETIJAI DUOTI KARALIŲ

Hitleris, Ribbentrops ir Von Papen Bavarijos kalnuose tariasi kas toliau daryti

BERLIN, vasario 7 d. — "Išvalęs" Vokietijos kariuomenę, Vokietijos fuehreris Hitleris iš Berlyno išvažiavo į savo vilą Berchtesganden, Bavarijos kalnuose, kur pakvietė kai kuriuos savo patarėjus pasitarti dėl tolimesnės akcijos. Tarp pakviestųjų yra naujasis užsienių reikalų ministeris Ribbentrop ir Vokietijos pasiuntinys Austrijai Von Papen.

Ryšium su vėliausiais įvykiais Vokietijoje Le Temps praneša, kad dabar paaiškėjo kodėl šiomis dienomis įvyko antrasis Vokietijos nacių "valymas".

Pasirodo, kad Vokietijos kariuomenė (Reichswehr), priešinga Goeringo ekonominei politikai ir keturių metų planui Taip pat nesutinka su Rosenbergo kampanija prieš bažnyčias Vokietijoje, dvarų išdalinimu ir Hitlerio sudaryta sąjunga su Italija ir Japonija. Kariuomenės kapelionai nurodo, kad karui kilus, Vokietijos kariuomenę suskaldytų tikybiniai nesutikimai. Kariuomenės vadai, ypač kurie lošė svarbias roles pasaulio karo metu, nepasitiki Italija ir sako, kad Vokietijai nėra jokios naudos iš sąjungos su Italija. Jie mano, kad karui kilus Italija vėl gali pereiti į jų priešų pusę. Jie taip pat nurodo, kad Goeringo, Goebbelso ir Rosenbergo politika kariškai susilpnina Vokietiją. Esą Vokietija negalėtų išsilaikyti ilgesnį laiką prieš bet kurią stiprią valstybę.

Le Temps taip pat pažymi, kad Vokietijos kariuomenės vadai buvo pasirengę nuversti dabartinę Vokietijos vyriausybę sausio 27 d., bet Hitlerio Gestapo policija apie tai patyrusi ir Hitleris tuojau ėmėsi akcijos.

Kariuomenės vadų planas buvo pašalinti Hitlerį ir ant Vokietijos sosto pasodinti princą Louis Ferdinandą.

Vokietijos kariuomenė ir dabar yra tos nuomonės, kad Vokietija turi savo užsienio politiką nukreipti į Angliją, Prancūziją ir Rusiją, o ne į Romą ir Tokio.

JAPONAI PRAŠO APSAUGOS SAVO LAIVAMS

BALTIMORE, Md., vasario 7 d. — Baltimorės uoste šiuo metu yra du Japonijos prekybiniai laivai, kurie krauja įvairios medžiagos ir prekių. Japonijos konsulas New Yorke prašė Baltimorės policijos apsaugoti tuos du laivus nuo įvairių užpuolikų ir sabotažninkų.

IR ŠIEMET BUS PASTATYTA NAUJŲ SKLANDYTUVŲ

KAUNAS. — Lietuvos Aero klubo dėka greitai besiplečiančiam sklandymo sportui kasmet tenka statyti naujų sklandytuvų. Todėl ir šiemet Aero klubo vadovybė yra numačiusi pastatyti kelis įvairaus didumo sklandytuvus.

NACIAI KONFISKAVO 18 UŽSIENIO LAIKRAŠČIŲ

BERLIN. — Berlyno policija vakar konfiskavo 18 užsienio laikraščių, kuriuose buvo straipsniai apie generolo Blombergo rezignaciją. Konfiskuoti laikraščiai yra daugiausiai anglų, prancūzų ir šveicarų.

Laivyno vadas. — Sir George Backhouse, naujasis Anglijos karo laivyno generalinio štabo viršininkas.

TRANSATLANTINIŲ DIDVYRIŲ KŪNŲ APŽIŪRĖJIMAS SUSTABDYTAS

KAUNAS. — Prieš kurį laiką Dariui ir Girėnui paminklui statyti komiteto rūpesčiu į pastatytą mauzoliejų buvo perkelti didvyrių kūnai. Kol mauzoliejus atitinkamų įstaigų dar nėra priimtas, tol nėra nustatyta laikas, kada galima lankyti Darių ir Girėno kūnus. Dėl tos priežasties mauzoliejaus lankymas sustabdytas.

ANGLAI PASIUNTĖ KARO LAIVUS Į FRANCO BAZĘ

LONDON, vasario 7 d. — Anglijos karo laivyno vadovybė pasiuntė keleta savo karo laivų į Ispanijos frankistų karo aviacijos ir laivyno bazę Majorca saloje.

Šiomis dienomis toje bazėje laukiama ir daugiau anglų karo laivų.

Manoma, kad anglai savo karo laivus pasiuntė į tą bazę, dėlto, kad iš ten operuoja frankistų karo lėktuvai, kurie dažnai užpuldinėja ir skandina anglų prekybinius laivus.

Generolas Franco gavo oficialį pranešimą iš Londono, kad visi povandeniniai laivai Viduržemio jūrų laivų linijose bus skandinami.

Įtardamas, kad dvynukai yra kito tėvo — nužudė savo žmoną

MARIJAMPOLĖ. — Pabališkių kaim., Prienų valst. gyventojas Pranas Bruzgas turėjo šešis vaikus, jų tarpe vienus dvynukus. Bruzgas įtaręs, kad dvynukai esą ne jo, bet kito tėvo, tai žmonai už tai keršijo ir ją nušovė.

Kvočiant buvo įtariamas ir Antanas Kernažickis, bet jį Marijampolės apyg. teismas išteisino, o Bruzgą nubaudė visą amžių kalėti.

Apygardos teismo sprendimą Bruzgas apskundė Apeliaciniams rūmams, bet Rūmai šiomis dienomis jo skundą atmetė.

ORAS

Numatoma: Giedra ir kiek šalčiau.

Saulė teka 7:00, leidžiasi 5:21. Dienos ilgis 10 val. 19 min.

DAILĖS PARODA KAUNE

Lietuvos Dailininkų Sąjungos 1937 m. gruodžio 19 d. atidaryta Rudens Dailės Paroda uždaryta sausio 22 d. Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje. Be to, minėtame muziejuje yra naujai perkelta Čiurlionies galerija. Iki uždarymo paroda aplankė arti 4,000 asmenų, jų tarpe daug moksleivių ekskursijų. Parodoje parduota 20 meno kūrinių.

V. D. Kultūros muziejus yra Karo Muziejaus Rūmuose, tik įėjimas yra iš priešingos pusės. Tik iš karto įėjus į Kultūros muziejų, nuotaika darosi skiringa nuo tos, kuri jaučiama Karo Muziejuje. Čia ne žiūri į žmogų rūstūs karžygių veidai, gipse įamžinti — čia plastiškas jaukumas. Nuotaika čia pacifistiška ir grynai meniška. Nusipirkęs katalogą ir parodęs studento knygelę (moksleiviams tik 20 centų, o civiliams litas), įžengi pasiruošęs kritiškai įvertinti išstatytus eksponatus.

Pačius parodos eksponatus sudaro dalykai iš įvairiausių meno šakų — tapybos, skulptūros, architektūros, piešinių, graviūros ir litografijos. Be to, buvo išstatyta visuomet gaivinančių sielą tautinių audinių ir mezginių. Pirmą aukštą užėmė architektūros pobūdžio dalykai: namų fasadai, eskizai, rūmų bei namų projektai ir fotografijos. Tuojau į akį krinta Dariaus ir Girėno paminklo projektai, kurie buvo padaryti paskelbus konkursą. Išstatytas B. Pundžiaus projektas, kuris buvo premijuotas (I premija) Dariaus ir Girėno paminklui statyti komiteto paskelbtame konkurse. Čia pat buvo ir architekto Jono Kovalskio projektas, premijuotas antra premija.

Pirmame aukšte žmogus jautiesi ne vietoje, nes ne kiekvienas gali būti architektūros kritiku. Kas kita pasikėlus į antrą aukštą — čia ir paprastas sodietis jaustųsi kaip namie. Kažkur iš vidaus gelmių balsas šaukia: "čia gražu, čia malonu". Norisi viską aprėpti ir aprėpus amžinai nusinešti. Čia yra toji meno šaka, kurioje figūruoja liaudies menas, medžio drožiniai, mezginiai ir audiniai, keramikos, namų pramonės, odos dirbiniai ir kiti. Ši meno šaka vadinasi taikomoji dailė. Pirmiausia akį vilioja bendrovės "Marginiai" eksponatai: 1) dailieji medžio dirbiniai: išdrožinėjimai, statulėlės ,atminos (suvenyrai), kryžiai ir kt. 2) audiniai: tautinių drabužių medžiagos, dekoratyvinės medžiagos, baldų drabužių medžiagos ir kt. 3) gintaro dirbiniai: gintarinės atminos, papuošalai ir kt. Marginių bendrovės tikslas — liaudies menui ir namų pramonei remti. Įdomu pažymėti, kad šiame mašinų pragare, kurį mes taip optimiškai pasaulį pakrikštijom, yra žmonių, kurie savo originalumu ir rankų darbais savo kūną puošia skaisčiais, gaivinančiais drabužiais. Jau kurį laiką nykstąs Lietuvoje liaudies menas pastaruoju laiku prilaikomas. Įsigalėjus Vakarų Europos įtakoms, žmonės "sumandrėjo" ir pradėjo liaudies meną visiškai užmiršti.

Su pasitenkinimu pastebim, kad kyla naujų ratelių, organizacijų, prilaikančių liaudies meną. Čia parodoje buvo išstatyta Jaunųjų Ūkininkų Ratelių Sąjungos medžio drožiniai ir mezginiai bei audiniai. Gražių eks-tų išstatė Kauno vakarinių dažytojų kursų dalyviai. Daug meniškų dalykų buvo iš keramikos dirbinių: vazos, bubenėliai (bliudeliai), peleninės, ąsotėliai ir tt.

"Šatrija" (odos dailės dirbinių bendrovė) neatsiliko savo odos dirbiniais: vazos, albumai, aplankai (papkės) laiškams, biuvuarai, knygų aptaisymai, stalo bloknotai, diržai, peleninės, piniginės, pagalvės, staltiesės ir kt. Rodos, nesitikėtum, kad tiek daug galima iš odos pagaminti! Žemės Ūkio Rūmai, kuriuose yra namų pramonės kursai, išstatė audinių: kilimų, takų, baldų apmušalų, langų užuolaidų staltiesių, lovatiesių ir kt. Iš mezginių buvo pirštinių, megstinukų, suknelių, palaidinukų, šalikų, kepuraičių, kojinių, rankinukų, pagalvėlių, batukų ir kt.

Ypatingai visus sužavi tautiniai kilimai, kurie kabo ant sienų. Savo ryškiomis spalvomis ir intriguojančiais raštais jie verkte verkia nuperkami, tačiau pažiūrėjus į kainų katalogą tik pečiais patrauki ir kitur "nukeverzoji". Liaudies menas yra kiekvienam suprantamas, kiekvienam artimas. Jis savo sudėtimi yra paprastas, jame nepasireiškia jokių moderniškumų — fantazijų. Jis savo paprastumu ir nuoširdumu yra gaivinantis, žavintis.

Būtų gražu, jeigu išoriniai pasipuošęs tokiais meniškais dalykais ir viduryje sukeltų gražias, nuoširdžias mintis savo sieloje. Nors dabar tautiniais drabužiais nepatogu ir ne praktiška dėvėti, tačiau būtų gera sukelti tokių minčių, kurias turėjo tie, kurie tokiais drabužiais dėvėjo.

E. Styra

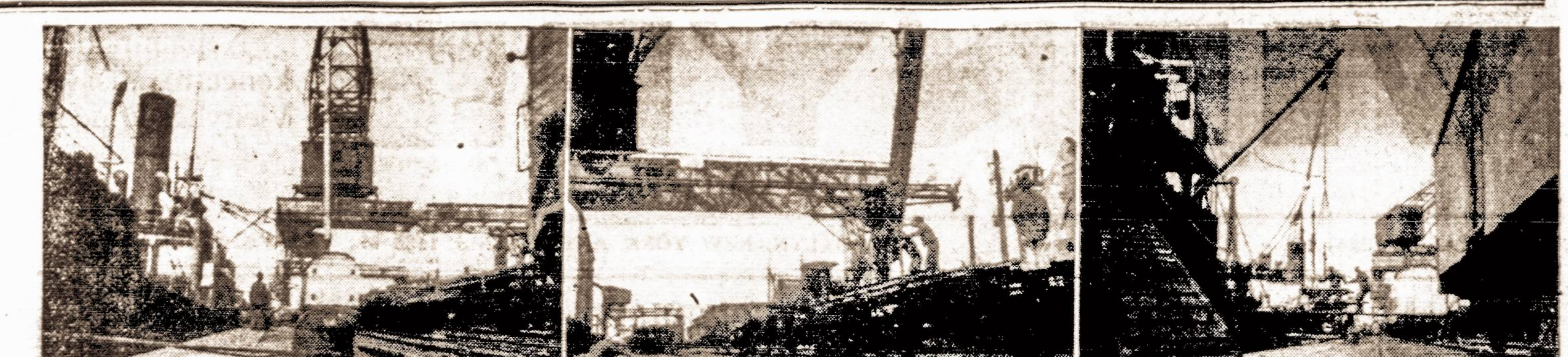

Klaipėdos uostas — Lietuvos plaučiai. — Per Klaipėdos uostą Lietuva jūrėmis susisiekia su plačiuoju pasauliu. Šis uostas, Klaipėdai prisijungus prie Lietuvos, yra smarkiai patobulintas ir išplėstas. Dabar Klaipėdos uostas yra vienas iš didžiausių ir moderniškiausių Baltijos jūros uostų.

DU MILIJARDAI DEGTUKŲ UŽ ARKLĮ

Mažame Danijos miestelyje Graastene, kuris yra garsus, tuo, kad tenai yra Danijos sosto įpėdinio vasaros rezidencija, šiuo metu yra kilęs didelis susidomėjimas dėl arklio, kuris parduotas beveik už vieną milijoną danų kronų.

Tai buvo gražus ir dailus gyvulys. Jo savininkas dvarininkas norėjo tą arklį parduoti vienam viešbučio savininkui. Ilgą laiką juodu negalėjo sutikti dėl kainos. Pagaliau įpykęs arklio pardavėjas pirkėjui pasakė: "Man rodosi, kad jūs mano arklį norite nupirkti už degtukus. Aš su tuo sutinku, jei jūs man už kiekvieną arklio pasagos vinį duosite dvigubą degtukų skaičių, negu prieš tai esančią: už pirmą vieną, už antrą du, už trečią keturius ir tt." Abipusės su tuo sutiko.

Kai viešbučio savininkas pamatė, jog arklio pardavėjas tvirtai laikosi savo pasiūlymo, jis skubiai pašaukė liudininkus, bijodamas, kad dvarininkas vėl neatsisakytų nuo savo žodžio. Abudu su tokiu susiderėjimu sutiko ir pagal seną paprotį padavė vienas kitam ranką.

Viešbučio savininkas, tikėdamasis pigiai pirkęs tą gražų arklį, nuvedė į staldą. Po to juodu pradėjo skaičiuoti suderėtų degtukų skaičių. Kaip žinia, arklys ant visų keturių kojų turi 32 pasagines vinis. Dėjęsis laimėjusiu viešbučio savininkas beskaičiuojant degtukus pradėjo nerimti. Pasirodė, kad iš viso dvarininkui jis turėjo sumokėti du milijardus degtukų. Dešimties skrabučių ryšulys Danijoje kaštuoja 20 oerų. Iš viso jam susidarė už arklį mokėti 860,000 danų kronų.

Ta sensacija Danijoje sukėlė didelį susidomėjimą. Arklio pirkimas dar niekur nebuvo tiek sujaudinęs visuomenės. Dvarininkas nenorėjo nusileisti. Viešbučio savininkas gi, paaiškėjus kokią didelę sumą jam reikia mokėti už arklį, nuo visako norėjo atsisakyti, tačiau ginčui paaštrėjus teko kreiptis į teismą. Byla gana ilgai užsitęsė ir jos išlaidos prašoko net trijų gerų arklių kainą. Vis dėlto pagaliau buvo linkęs pripažinti, kad viešbučio savininkas savo žodžio negali neištesėti.

Galutinai ta įdomi byla dar nėra pasibaigusi, nors arklio pirkėjas ne kartą buvo pasiūlęs pardavėjui daug didesnę sumą, negu jis iš tikrųjų vertas.

LENKAI PRIPAŽISTA KARIŠKĄ LIETUVOS JĖGĄ

(Iš lenkų laikraščio Zwrot)

Pažinkime teisybę. Pagerbkime lietuvių tautos jausmus, mokykimės vertinti jos kultūros ir ūkio darbą. Antroji salyga yra ta, kad reikia mesti vingių politiką. Negalima su lietuviais tai derėtis, tai vėl jiems grasinti. Negalima tai stebėtis prolenkiškos nuotaikos didėjimu, tai vėl kaltinti priešlenkiškos neapykantos augimu. Negalima vieną dieną kalbėti su p. Lozoraičiu ir viešai priminti, kaip tai Pilsudskis buvo kalbinęs lietuvių diplomatus pro langus mėtyti.

Per paskutiniuosius metus nieko tokio neįvyko, iš ko būtum laukęs lenkų-lietuvių santykių paaštrėjimo. Lenkai važinėjo Kaunan, lietuviai Vilniun. Tiesa, kad per Latviją, bet kartais ir mirusioji siena atsidarydavo. Pvz., a. a. Marijos Pilsudskienės palaikus lietuviai leido Lenkijon pervežti, ir tai labai iškilmingai. Kaunas stebėjo į Klaipėdą, kuriai gresė hitlerininkų avantiūros. Lietuva nenorėjo naujų kivirčų su Lenkija.

Reikia jau ypatingo meškiško šiurkštumo taip privesti prie lietuvių-lenkų santykių įtempimo, koks šiandien yra. P. Mackevičius parašė Slowo: "Visa p. Becko politika lietuvių byloje yra nuo a ligi z klaidinga". Tai parašė ne kuris tai p. Becko priešas, bet jo garbintojas.

Na, bet kaip atrodo Lenkijos apsauga, kai taip dalykai stovi? 400-tų kilometrų (iš tikrųjų 500 klm.) siena, tai ne menkniekis. Juk ta siena eina išilgai vyriausios geležinkelio (Gardinas — Vilnius — Turmontas) linijos, kuri, jeigu būtų užblokuotas mūsų susisiekimas per Gdynę su Pabaltijo ir Skandinavijos valstybėmis, duotų laisvą kelią į išvardytas valstybes. Lietuvių armija turi 200 tūkstančių žmonių. Tai jau vis tik šį tą reiškia. Kiekvienas lenkas karininkas turi save paklausti: kaip geriau, ar kad su ta armija drauge žygiuotum į Karaliaučių, arba eventuališkai į Polocką ir Minską, ar kad ta armija mus pultų iš užpakalio, kaip tai numato minėtas lietuvių diplomatas.

Nėra padėties be išeities ir nėra nusistatymo nepakeičiamo. Lietuvių nuotaika gali pasikeisti, **Lietuva gali būti— tai nuo mūsų priklauso, — mūsų draugas.** Imkime pavyzdį iš Vakarų. Pirmoje 1914 m. pusėje kai kurie vokiečių generolai vaikiškai tikėjosi, kad Italija puls Prancūziją. Po metų Italija paskelbė karą Austrijai ir Vokietijai. Tai buvo prancūzų demokratijos laimėjimas, nes ji sugebėjo net prie šus prie savęs patraukti.

Pas mus betgi ironiškai atsiliepiama apie "supuvusios" demokratijos politiką. "Mocarstovose" daugelis taip supranta, kad galima erzinti (1931 m.) Latviją, nuolat plūsti Lietuvą, piktintis Rumunija ir šmeižti jų diplomatus (pav., Tituleską 1934), koneveikti čekus (1934 ir 1935), akiplėšiškai elgtis su prancūzais (ligi 1936 m.).. Žodžiu, visa daryti, kad mūsų armija turėtų kuo daugiausia priešų ir ko mažiausia sąjungininkų.

Visa laimė, kad tik **saujelė politikų taip supranta "mocarstvovą" politiką. Kai jie nurims, tada gal ir lietuvių byla galima bus išspręsti.**

Stanislaw Sopicki

PRIEŠ NORĄ PERSKYRĖ IR PRITEISĖ ALIMENTUS

Vienietė devyniolikametė stenografistė Klara gavo darbą pas vieną vietos pirklį. Per 8 mėnesius tarnybos — ir mergina įsimylėjo savo darbdavį ir jis ją. Beliko — arba atleisti ją iš tarnybos, arba — vesti. Pirklys vedė savo stenografistę.

Ištekėjusi Klara pasirodė ne žinanti pinigų vertės. Pasirodė baisiai išlaidi. Labai mylėdamas savo jauną žmoną, pirklys nė nepyko už tokį išlaidumą. Jam net patiko ji tokia — "didelis vaikas".

Tačiau tą jo "vaiką" apspitę ėmė išnaudoti visas būrys "draugių". Jos pakišdavo jai vieną už kitą "geresnius" sumanymus, o jai belikdavo — tik finansuoti tuos planus...

Pirklys nė neapsidairė, kai jau bankrotas gresia. Prarado savo namus, susmukdė prekybą, pasijuto elgeta paliksiąs. Teko pagaliau ir su žmona skirtis. Persiskyrė tuo tarpu tik faktinai, dar ne per teismą, ir pradėjo kas sau gyventi.

Vienas pats pirklys neilgai trukus vėl prasigyveno. Nežuvo ir Klara. Subrendo, surimtėjo, išmoko vertinti pinigą, susirado neblogą darbą ir visai padoriai gyveno. Po keleto metų buvęs jos vyras pasiryžo dar kartą vesti, kitą žmoną (buvo evangelikas). Tereikėjo per teismą gauti persiskyrimą su Klara. Susirado Klarą. Prisikalbino pasirašyti raštu sutartį, kad ji sutinkanti skirtis, o jis už tai pasižada mokėti jai nemažus alimentus. Tačiau, kai teisme pirklys norėjo pagrįsti skyrybas "nebepataisomu nusivylimu vienas kitu", Klara griežtai užprotestavo. Ji pareiškė, kad tai netiesa, kad ji tebemylinti savo vyrą ir visai nenorinti skirtis. Atsisakė ir nuo alimentų, nes, girdi, būtų negražu imti iš mylimo vyro alimentus..

Austrijos aukščiausiasis teismas vis dėlto perskyrė pirklį su Klara. Motyvavo, kad užtenka perskyrimui ir vieno vedusiųjų visiško nusivylimo antruoju, o jei buvęs vyras sutinka mokėti alimentus buvusiai savo žmonai, tai tatai laikoma jo dovana, kuri nieko neprasilenkia su gerais papročiais. Vadinasi, Klara ir prieš norą gavo teisę alimentus gauti.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

JAUNIEJI ŪKININKAI MOKYSIS UGNIAGESYBOS

Lietuvos Ugniagesių Sąjungos kultūros ir propagandos komisija svarstė paruoštą jauniesiems ugniagesiams veikti programos pagrindinių dėsnių projektą. Projektas bus dar papildytas atitinkamomis smulkmenomis ir atiduotas ugniagesių sąjungos valdybai aprobuoti.

Jis daugiausia taikomas jaunųjų ūkininkų rateliams, kuriuos atitinkamai pratinti prie ugniagesybos darbo rūpinasi Žemės Ūkio Rūmai.

"DROBĖ" NUPIRKO VIETINIŲ VILNŲ

Praėjusiais metais akc. b-vei "Drobė" buvo pavesta suorganizuoti vietinių vilnų supirkinėjimą. Toks supirkinėjimas buvo pradėtas lapkričio mėn., įsteigiant apie 22 vilnų supirkimo punktus. Lig šiol per supirkinėjimo punktus vilnų buvo supirkta 2,333,5 kg. Daugiausia vilnų supirkta Ukmergėje.

Suvalkijoje pristatytos vilnos buvo švaresnės, geriau išplautos, bet daugiau vietinių avių ir mažiau pagerintų. Aukštaitijoje pristatytos vilnos buvo daugiau pagerintų avių, bet nešvarios. Aukštaitijos vilnoms nusiplovimui tenka skirti ligi 30 — 40% jų svorio.

Vietinės vilnos yra švaresnės, negu iš Vokietijos importuotos. Jų nusiplovimui tenka skirti net ligi 60% jų svorio.

Per 1937 m. "Drobė" iš viso supirko vietinių vilnų 91,-696 kg. už 418,758 lt. Už kilogramą (2.2 am. sv.) vilnų vidutiniškai buvo mokama 3—5.5 lito.

Nuo sausio 10 d. vilnų supirkinėjimas atliekamas Salake, Zarasuose, Dusetuose, Kupiškyje, Pasvalyje, Panevėžyje ir Biržuose.

PRANCŪZŲ KARIAMS PAMINKLAS KAUNE

Pulk. Augustauskas tyrinėjo kalno iškyšulį tarp Italijos ir Benediktinių g-vių, kur buvo palaidota daug lietuvių ir prancūzų karių, dalyvavusių Napoleono armijoje. Kapų vietą aplankė ir prof. Šmitleinas.

Kaip teko patirti, norima išpirkti kalno dalį iki viršukalnės su priėjimu iš Italijos g-vės ir įrengti karių paminklinį darželį su gražių kryžiumi.

KAIMO MOTERYS DOMISI HIGIENOS IR VAIKŲ AUKLĖJIMO PASKAITOMIS

Žemės Ūkio Rūmų namų ūkio skyrius, pasikvietęs į talką gydytojus specialistus, pradėjo laikyti paskaitas iš sveikatos srities kaimo moterims. Gydytojai važinėja į kaimus bei miestelius, į turgus ir kitus didesnius susirinkimus ir visur skaito kaimo moterims paskaitas ir higienos ir vaikų auklėjimo srities. Šiomis paskaitomis kaimo moterys nepaprastai domisi ir vienoje vietoje tokių paskaitų pasiklausyti susirenka ne mažiau kaip 50 — 60 moterų.

Šios paskaitos įvyks visų apskričių miesteliuose ir didesniuose kaimuose. Keliose apskrityse paskaitos jau pasibaigė ir visur jos praėjo su didžiausiu pasisekimu. Pavyzdžiui, Vilkaviškio apskrityje paskaitų klausėsi daugiau kaip 2000 kaimo moterų.

PROF. SLEŽEVIČIUS IŠVYKO Į UŽSIENĮ

KAUNAS. — Vytauto Didžiojo Universiteto gamtos matematikos fakulteto meteorologijos ir geologijos katedros vedėjas prof. Sleževičius tyrinėjimų tikslu ilgesnį laiką išvyko į SSSR.

MAŽOSIOS LIETUVOS SUKILĖLIS

JEVA SIMONAITYTĖ

O Jonis Dagys kaip įėjo, taip ir tebestovi viduryje kambario. Rankas jis laiko ant nugaros sukeitęs. Kartais jos nusmunka ir, nežinodamas, kur jas dėti, jis vėl jas sukryžiuoja ant nugaros.

Staiga Advė pradeda skaudžiai dejuoti:

— Ne, ne, Dagiene, eik... Nesidailausiu. O, Joni, Joni... Štai, žiedas.. Ai, degu

Dagienė susmuko dar daugiau į save. Jos galva sulinko taip, kad jau veido visiškai nebematyti. O Jonis tyliais, neramiais žingsniais pradeda vaikščioti po kambarį.

Nežinodama jokios pagalbos Advei, Ėvė pradeda balsu verkti. Advei užima žadą kosulys. Ji jau nebegali kalbėti. Tik Raudienė žino vaistų: ji kalba toliau savo mirties posmelius: "Kad aš tarp žmonių piktų, po dangum nepatelpu..."

Prienamyje pasigirsta žingsniai, įeinąs, rodos, nesuranda durų. Jonis išeina žiūrėti ir grįžta su Buivydu.

Įėjo senis, lyg į vestuves būtų atėjęs. Jo akys žiba, ant veido linksmas juokas. Jis atsistoja prie Advės lovos ir alkūnėmis atsiremia į lovos galą. Rodosi jis iš didelio kaži kokio ten džiaugsmo visiškai nesusivokia, kad šiuose namuose mirtis viešnia.

— Tavęs niekas nelaukė. Ko tu dabar atėjai? — pyksta Raudienė.

— Tu nemoki mirštančių marinti, jiems apie Dievo žodį ką pasakyti.

Bet senis Buivydas visiškai negirdi Raudienės priekaištų:

— Aš jau mačiau Lietuvos kareivių. Martynas Lukšys — tai vienas. Jis veda kitus. O, jis juos jau nuvės į Klaipėdą!

— Ar tu neliausies! — negali tvertis Raudienė.

Advė atveria akis. Tur būt, ji girdėjo senį kalbant. Ji dairosi, pamato Buivydą ir šypsosi, lyg tikrai būtų supratusi jo kalbą.

— Bet aš... jau einu...

— Per anksti, daug per anksti, — tarė senis. — Man rodos, tu žadėjai nesitraukti, o dabar taip greit. Negerai, negerai!

Raudienė, vis daugiau nebekantraudama, pastebėjo, kad jis neplepėtų tiek daug ir taip bedieviškai. Ar jis nežinąs, kad prieš mirtį žolės nesą galima rasti jokioje žemėje ir jokioje aptiekoje.

Rodosi, kad Advė jau vėl nebežino, ką kalbanti:

— Ateik, ateik! — sušunka ji. Ir kiekvienas kambaryje esančiųjų savaip tatai supranta.

Paskui, kiek patylėjusi, ji atveria vėl akis ir dairosi toliau kambaryje. Dagienės ji nemato. Tarp jos ir lovos tyčia atsistojo Ėvė. Viduryje kambario, lyg teisiamas mirti kalinys, stovi Jonis Dagys. Advė jį pamato, jos akys iš karto nušvinta. Paskui ji atsimena kažką. Jos akys pasipildo ašarų. Ji stengiasi pakelti galvą, bet nepajėgia. Tik lūpos tyliai sušnabžda:

— Joni, tu? Bet žiedas nukrito į upę..

— Advė! — tai buvo Jonio balsas. Jis sukniumba prie lovos ir įsikniausia į jos patalus. — Adve, Adve! — daugiau nieko jis negali ištarti.

Advė stengiasi pasiekti Jonio galvą, bet ji jau nebepajėgia rankos pakelti. Ji sako kaži ką. Jonis pakelia galvą klausytis:

— Nebeužtvenksi upės... — girdi jis. Bet kosulys užėmė žadą, ir dejuodama nutyla ji.

— Ar tu ir mirdama negali ką kitą galvoti? — verkdama šaukia Raudienė. Bet Ėvė ją nutildo, papešdama už alkūnės.

Tuo akimirksniu pasigirsta skubūs ir energingi žingsniai lauke palangėse. Lengvai pasibeldžia ir įeina Martynas Lukšys. Jis apsirengęs pilkais paprastais drabužiais, persijuosęs šovinių diržu Kairiąją rankovę puošia žalias raištis — sukilėlių ženklas "M. L. S." raidės provokuojamai žiūri į Jonį Dagį. Dešinėje rankoje Martynas laiko šautuvą.

Martynas Lukšys nežiūri nė į vieną. Jis nueina stačiai prie mirštančiosios lovos, saliutuoja.

— Adve, Mažosios Lietuvos sukilėliai marširuoja toliau. Ryt paryt būsime Klaipėdoje, ir kraštas bus visiškai jau mūsų rankose.

(Bus daugiau)

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.
A. S. Trečiokas, President | J. Tysliava, Editor
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.
Telephone: EVergreen 7-7840
Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti raukraščiai nesaugojami.

WYOMINGO KLONIO LIETUVIUOSE

Nelaimė kasyklose

Albertą Makauską, 23 metų čia gimusį lietuvį (169 E. Grove St., Edwardsville, Pa.) ištiko nelaimė Kingston Coal Co. kasyklose. Vasario 2 d. Makauskas leido vagonėlius nuo kalno. Dėl neatsargumo jį sutrynė, jam patekus tarp dviejų vagonėlių. Vėliunis paliko 3 brolius Juozą, Joną ir Vincą. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis parapijos kapinėse Pringle.

Lietuvis po 21 dienos pasninko

Juozas Račius (Joe Rice), 72 metų senelis ir žinomas Wyomingo klonio atletas, prieš 35 metus New Yorke laimėjo antrą vietą tarptautinėse dviratininkų lenktynėse. Šis dzūkas Amerikoje gyvena nuo 1873 m., turi elektros reikmenų parduotuvę ir yra čia vienas iš geriausių elektros mechanikų.

J. Račius nusišaldė ir nieko nevalgė per 21 dieną. Liga jį apleido po 4 dienų. Jis tik po stiklą vandens gerdavo kas valandą. Jo kūnas tiek sudžiūvo ir pamėlynavo, kad juo labai susidomėjo net medicinos gydytojai ir įvykis pasiekė spaudą.

Jis mano, kad retkarčiais vidurius visai išvalyti yra labai geras dalykas. Dabar jau eina sveikyn ir jau ateina į savo parduotuvę porai valandų.

Vestuvės

Feliksas Šarkis, žinomas gazolino stoties (Union St., Luzerne, Pa.) savininkas vedė slaugę Nilę Joaną Ralytę (iš 15 Rych St., Kingston, Pa.). Vestuvės įvyko Scrantone pas pusbrolį kun. J. Baluti (Boll).

Mirė

Sausio 29 d. mirė pas brolį Jurgį (8 Union St., Inkerman, Pa.) Matas Milkevičius, 49 metų. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno apie 25 metus. Palaidotas Wyoming, Pa.

Jonas J. Nienius

TAUTINIS IR KULTŪRINIS DARBAS

Waterbury, Conn. — Lietuvių Vaizbos Butas rengs pokylį su šokiais. Pelnas skiriamas dovanoms, kurios bus įteiktos ateinančią vasarą geriausiai mokyklą baigusiems lietuvių jaunuoliams.

Lietuvių Vaizbos Buto lietuvių radijo programa iš stoties WATR leidžiama kiekvieną sekmadienį, 2 val. popiet. Dalyvauja geriausios dainavimo, muzikos ir dramos jėgos. Ateityje ši radijo programa truks ištisą valandą ir sutrauks visus vietos lietuvių talentus: rems juos ir duos progos jiems kilti ir garsėti. Tokių talentų čia yra, ir Waterburiečiai jais didžiuojasi.

Lietuviškosios Knygos Komitetas gauna iš Lietuvos 49 naujas knygas, pašalpos iš miesto valdžios naujoms knygoms pirkti ir Lietuviškąją Enciklopediją. Tas darbas eina pirmyn.

Šis komitetas rengia pokylį ir šokius vasario 16 d. Pelnas skiriamas tolimesniam kultūriniam darbui.

Kor.

TAUTINIS VEIKIMAS ŠIEMET BUS GYVAS

Hartford, Conn. — Sausio 15 d. Amerikos Lietuvių Legijono 7-is F. Sabonio postas surengė iškilmes: naujasis posto štabas buvo prisaikdintas.

Šiems metams išrinktas šios sudėties posto štabas: posto vadas Vincas Kornelaitis, 1-sis padėjėjas Antanas Urbonas, 2-is padėjėjas Jurgis Danielius, kasininkas Jurgis Zablaitis, kapelionas Klemensas Skarupskas, inspektorius Pranas Kazlauskas, adjutantas Petras Jankauskas, tvarkadarys Adomas Karpanas.

Į posto moterų rėmėjų štabą išrinktos: vadė Barbora Saukienė, 1-ji padėjėja Rožė Giedraitienė, 2-ji padėjėja Kotryna Žalnieraitienė, kasininkė Ona Sekienė, kasos globėja Marcelė Kurtinaitienė, tvarkdarė B. Vatkinsienė, kapelionė Paulina Ambrozienė.

Naujoji vadovybė davė priesaiką ir pradėjo eiti savo pareigas.

Po iškilmių buvo vakarienė, kurios vadovu buvo adv. T. Kubilius. Dalyvavo ir Amerikos Lietuvių Legijono vadas J. Kavaliauskas iš New Britain, Conn.

Naujoji vadovybė žada uoliai veikti legijoninkų dirvoje.

VVS skyrius vasario 20 d. rengia Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimą, kuris žada būti labai įdomus ir iškilmingas.

VVS skyriaus susirinkimas įvyks vasario 9 d. Nariai ir rėmėjai prašomi gausiai dalyvauti susirinkimuose ir svarstyti svarbius reikalus. Kadangi nariai toli gražu ne visi atei na į susirinkimus, tai ir kalbėtojai būna kviečiami perdaug šališkai. Daugiau domėkimės VVS reikalais.

Geras lietuvis Leonas Navickas (Glastonbury, Conn.) susižavėjo tautiniu ir įdomiausiu Vienybės dienraščiu, kurį užsiprenumeravo šiems metams. Sako, ir kitiems draugams ir pažįstamiems patars skaityti Vienybę. Gražus reiškinys.

Girdėjau, kad ir daugiau hartfordiečių stojo į vienybiečių eiles. Taip ir turi būti.

Bijūnėlis

Asilai

Plaukius, kurs protarpiais miegodamas, imdavo kalbėti, kartą naktį ėmė be paliovos minėti du vardus: Sulį ir Drulį. Jo žmona, neiškentusi, prižadino ir paklausė ką tiedu vardai reiškia.

— Tai abu mūsų zoologijos sodo asilai, kuriems aš vakar po truputį skanėsių pakišau.

Grįžęs iš tarnybos, Plaukius klausia žmoną:

— Na, ar nieko ypatingo neatsitiko?

— Atsitikti nieko neatsitiko, tik nuostabu, kad vienas iš tų asilų, kuriuos naktį minėjai, skambino telefonu ir prašė tau pranešti, kad šį vakarą vėl bus zoologijos sodo valdybos posėdis.

NENORI IŠKILMINGOS ŠVENTĖS

Rochester, N. Y. — "Bendrafrontininkai" čia buvo laikomi vieninteliais tautinio sąjūdžio kenkėjais. Bet pastaruoju laiku katalikiškųjų organizacijų kai kurie nariai nusistatė prieš Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties iškilmingą minėjimą.

Sausio mėn. VVS skyrius savo susirinkime nutarė pakviesti gerą beną maršui groti eitynėms iš bažnyčios į svetainę. Gražiai uniformuotas ukrainų benas iš 28 asmenų apsiėmė tai atlikti už 15 dolerių, vietoj paprastos kainos 50 dol. Tas rodo, kad draugingi lietuviams kitataučiai rodo savo palankumą jubiliejinės Lietuvos šventės proga. Bet VVS skyriaus atstovams atsilankius į vienos garbingos draugijos susirinkimą su kvietimu prisidėti su pinigine parama tam tikslui, toji draugija ne tik aukos nepaskyrė, betgi dar pareiškė, kad jokios muzikos nereikia.

Tos draugijos nariai su savo pirmininku vasarą pustuzinių automobilių susigrupavę su statinėmis "miežinės" bei buteliais "naminės" važinėjo iš parko į parką. Tokiems ir panašiems vakarėlių tikslams pinigų negaila. Vyručiai, visose didelėse iškilmėse muzika naudojama! Argi smuklių muzika malonesnė? Kodėl atsisakyti muzikos per tokią didelę tautos šventę? Viso pasaulio lietuviai šiemet džiaugsis Lietuvos Nepriklausomybės jau net 20 metų sukaktimi. Tai ne paprasta metinė Vasario 16 dienos šventė. Tokia nepaprasta jubiliejinė šventė turi būti nepaprastai ir labai iškilmingai švenčiama. Tai kodėl gailėtis kokios penkinės ar dešimtinės gero orkestro pasamdymui per tokią retą šventę? Ne tik lietuviams bus labai malonu pasirodyti, bet ir kitataučiai galės pasigėrėti.

Nesakau, kad visa toji drja yra kalta dėl tokio nepalankaus nusistatymo šventės iškilmėms. Kalti dr-jos vadovai. 1913 metais ta pati draugija sumanė ir surinko per 800 dol. Lietuvos Mokslo ir Dailės Draugijos atstovams dr J. Basanavičiui ir M. Yčui. Draugija ir daugiau naudingų Tėvynei darbų atliko. Bet kaip vadovai diriguoja, taip dr-ja daro. Kai dr-jos vadai yra dideli ir nuoširdūs patrijotai, tai ir draugijos nariai tokie būna, nes vadai sugeba lengvai narius pakreipti, kur tik nori.

Visi nariai turi apie tai pagalvoti ir padaryti tautos šventę atmintiną ir kuo iškilmingiausią.

Ant. Žiemys

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Philadelphia, Pa. — Užgavėnių vakarą, kovo 1 d. Muzikalinio Namo svetainėje įvyks puikus pokylis su šokiais, šv. Jurgio parapijos naudai. Klebonas kun. Ignas Zimblys prašo šios kolonijos lietuvių gausiai dalyvauti. Tikietas į pokylį ir šokius tik vienas doleris. Įžanga tik į šokius 35c.

Pokylis (vakarienė) rengiama žemutinėje svetainėje, o šokiai įvyks aukštutinėje erdvioje svetainėje. Orkestras bus labai geras, nes jam už grojimą atlygins net 40 dol.

Girdėjau, kad Muz. Namo šeimininkai, atsižvelgdami į šv. Jurgio parapijos neturtingumą, nutarė leisti šiai parapijai nemokamai naudotis salėmis. Jei tai tiesa, tai parapija bus labai dėkinga geraširdei bendrovei.

Vienas iš šios kolonijos veikėjų gavo laišką iš kun. F. Kapočiaus, kuris praneša, kad sėkmingai grįžo į Lietuvą per Atlantą. Šis kunigas yra labai inteligentiškas: tiesiog neprašė aukų paminklinei Lietuvos Nepriklausomybės — Kristaus Prisikėlimo bažnyčiai, bet tiktai primindavo ir paaiškindavo reikalą. Tie amerikiečiai lietuviai krikščionys, kurie nori su savo auka prisidėti prie tos tautinės šventyklos statymo, gali kreiptis tais reikalais šiuo adresu: Kun. dek. F. Kapočius, Aukštaičių gatvė, 4 Kaunas, Lithuania.

Prieš keleris metus Stasys Buinauskas manė pirkti namą su bizniu už 16,000 dol. iš plačiai žinomo biznierio Juozo Smaliuko. Susitarimo metu pirkėjas davė 3000 dol., bet po kelių dienų pakeitė savo nusistatymą ir atsisakė nuo pirkimo. Pagal šio krašto įstatymus pardavėjas galėjo rankpinigių ir negrąžinti. Tačiau taip neįvyko. Pardavėjas pusę pinigų tuojau atidavė, o antrą pusę vėliau. Tai tikrai žinau.

Todėl negražiai elgiasi tie asmenys, kurie, nežinodami to dalyko, apkalba J. Smaliuką, sakydami, kad jis nuskriaudė S. Buinauską. Čia perdaug aišku, kad Smaliukas vietoj skriaudos padarė didelę malonę Buinauskui, beveik dovanodamas 3000 dol.

Tad J. Smaliuko pasielgimas yra pagirtinas, garbingas ir pavyzdingas kitiems.

Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimas įvyks vasario 16 d. vakarą, šv. Jurgio par. svetainėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Sausio 26 d. Vienybėje šios kolonijos korespondencijoje įvyko klaida, kuri dabar atitaisoma. Lelija Biržytė mokosi ne Temple, bet Pennsylvanijos universitete.

Žinių rinkėjas

VIENINTELĖ ŠIAI VASARAI

OFICIALĖ VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA

SPECIALIU LAIVU

LANCASTRIA

TIESIOG Į KLAIPĖDĄ, BE PERSĖDIMO

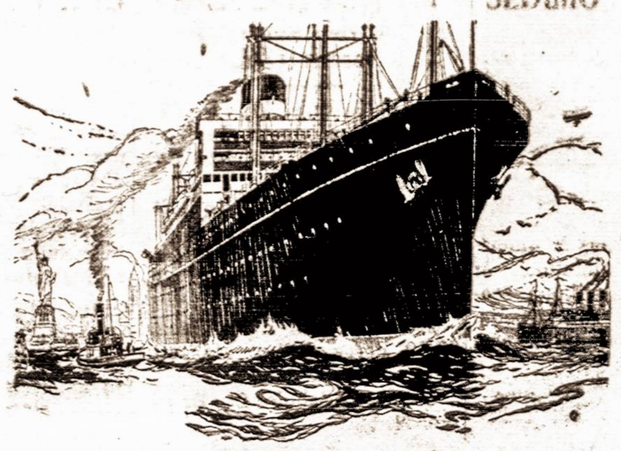

IŠPLAUKIA

Iš New Yorko - - - - - Gegužės-May 21 d., 12 valandą d.
Iš Bostono - - - - Gegužės-May 22 d., 3 valandą pp.

Ekskursijai vadovauja Vienybės redaktorius
JONAS KRUZĖ

Keleivių reikalus kelionėje tvarko Cunard White Star Linijos atstovas
PIJUS BUKŠNAITIS

Ši Kelionė ne tik visiems paranki tuo. kad keleiviai nuvežami tuo pačiu laivu iš Amerikos į pat Klaipėdą, bet įdomi ir šiais įvairumais:

1. Laivas plauks per garsųjį KIEL KANALĄ. Tas teikia keleiviams puikiausių vaizdų ir visos dienos ramiausią poilsį po kelionės per okeaną.

2. Laive kasdien bus leidžiamas laikraštis su vėliausiomis radijo žiniomis iš Amerikos, Lietuvos ir viso pasaulio. Tą laikraštį redaguos JONAS KRUZĖ.

3. Laive kasdien gros lietuviška muzika, bus rengiami įvairūs žaidimai, šokiai, maskaradai, rodomi judomieji paveikslai ir kt.

4. Laive ir Klaipėdoje, kur bus surengtas iškilmingas ekskursijos priėmimas, keleiviai bus įamžinti judamųjų paveikslų (moving pictures) filmose, kurios vėliau bus rodomos po visą Ameriką.

LAIVAKORTĖS NUPIGINTOS

Ši ekskursija išplaukia prieš turistinio sezono pradžią. Dėl to laivakortės į abu galus žymiai pigesnės, negu važiuojant dviem dienomis vėliau (vasaros sezonas išvažiavimui prasideda gegužės 23 d., o baigiasi birželio 24 d.). Perkant abipusę (Round Trip) laivakortę kelionei su šia ekskursija į Lietuvą, sutaupoma $9.50 trečiąja klase ir nuo $30 iki $34 turistine klase, negu važiuojant sezone. Ar ne geriau tuos sutaupytus pinigus praleisti Lietuvoje?

LAIVAKORČIŲ Į ABU GALUS KAINA ŠIAI EKSKURSIJAI
Trečioji klasė — — — $194.50 Turistinė klasė — — — $255.00
(Valstybės mokesčiai ekstra)

Vizas Lietuvos konsulatas duoda nemokamai

VISI REGISTRUOKITĖS Į EKSKURSIJĄ DABAR:

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

DeKALB LENGVAS BŪDAS PIRKTI ANGLĮ
Prisipilkit jūsų anglio aruodus dabar Rankpinigių nereikia: užsimokėsite už anglį bekūriadami.
Sav. P. Lisauskas

Jefferson 3-2779

Parduodam geriausios rūšies ANGLIS

DeKALB COAL CO.
1458 DeKALB AVENUE COR. KNICKERBOCKER AVE. RIDGEWOOD
SELECT COKE - OIL - RED-ASH - BLUE COAL

Tel.: LInden 2-2594 Tel.: ELizabeth 2-0857

BUDRECKIŲ
Laidotuvių Biuras
Geriausiai patarnauja visais reikalais

242 So. Wood Avenue, Linden, New Jersey
105 Second Street Elizabeth, New Jeresey

VIENYBĖS DIENRAŠČIO METINIS KONCERTAS
Vasario 13 d. 1938 metais
LABOR LYCEUM SALĖJE

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI - MŪRININKAI
DAŽYTOJAI - TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

Skelbkitės Vienybėje Skaitykit Vienybę

VIENYBĖ

Elena Sadauskaitė

Žinoma lietuviams ir amerikonams artistė-dainininkė. Ji yra dainavusi amerikonų scenoje New Yorke, Hollywoode, Chicagoje, Philadelphijoje, Bostone ir kitur.

Dalyvaus Vienybės koncerte, vasario 13 d., Labor Lyceum.

PILIEČIŲ KLUBO VAKARIENĖ

Pereitą šeštadienį įvyko Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo vakarienė paminėti savo 30 metų veiklą, nes tą dieną sukako lygiai 30 metų, 7 mėnesiai ir 7 dienos, kaip Piliečių Klubas įsteigtas.

Vakareinėje buvo apie 300 žmonių, o šokiams susirinko daugiau. Tostmeisteriu buvo klubo lyderis Draugelis, kuris pasakė įžanginę kalbą ir perstatė kalbėtojus. Tarp kitų pakviestas kalbėti ir klubo steigėjas ir jos veteranas Andrius Kundrotas, kuris padarė klubo 30 metų veiklos apžvalgą. Kalbėjo dr. Petrika ir daugelis kitų.

Vakarienėje dalyvavo daug vietinių daktarų, advokatų, biznierių, profesionalų ir kitų. Tarp jų buvo ir Maspetho Lietuvių Piliečių Klubo atstovai, nes minėti klubai palaiko labai tamprius draugiškus santykius.

Be kalbų ir kitų pamarginimų buvo ir dainų, kurias dainavo jaunos mergaitės.

Aplama, ši klubo vakarienė gerai pavyko ir baigėsi geroj nuotaikoj.

Jau laikas registruotis į Vienybės ekskursiją į Lietuvą

Visi vietos ir apylinkės lietuviai, kurie šiais metais žada vykti į Lietuvą šia proga raginami jau dabar pradėti registruotis Vienybės ekskursijai, kuri įvyks gegužės 21 d. laivu Lancastria iš New Yorko į Klaipėdą be persėdimo.

Juo anksčiau užsiregistruosite ir juo geresnes vietas laive gausite. Neatidėliokite. Informacijas gausite Vienybėje.

TRENIRUOTĖS PAMOKOS

Geležinio Vilko Draugovės mankštos pratimai įvyksta šį ketvirtadienį vasario 10 d. Prašomi visi nariai būtinai dalyvauti. Mankšta įvyks Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo salėje, lygiai 8 val. vak. Tai bus paskutinės pamokos, besirengiant gražiai dalyvauti nepriklausomybės šventėje.

Geležinio Vilko Draugovė drauge su Amerikos Lietuvių Legijono 1-ju Dariaus-Girėno postu dalyvaus pagerbime visų žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės.

Kur galite gauti bilietų Vienybės koncertui vasario 13 d.

J. Pečiukonis, 61-51 Maspeth Ave., Maspeth, L. I.

V. Zabielskis, 61-38-56 Rd., Maspeth, L. I.

V. Brundza, 90 W. 16th St., Bayonne, N. J.

Juozas Ginkus, Saldainių krautuvė, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Piliečių Klubas, 60-39 Perry Ave., Maspeth, L. I.

Venis, 37 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

Šaplas ir Vaiginis, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y.

B. Waichaitis, 56-10 Remsen Pl., Maspeth, L. I.

Ant. Povilanskas, 291 Whyte Ave., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., kampas Adams St., Newark, N. J.

G. Jokubaitis, Station Tavern, Stony Brook, L. I., N. Y. Route 25.

B. Mockus, 93-95 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Susivienijimo Salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Narvydas — Newstand, 336 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

B. Stankus, 67 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Jurgis Andrus, Tautininkų Klubas, 35 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Nuo 1933 metų laipsniškai mažėja auto nelaimės

Palyginus 1933 metų nelaimingų atsitikimų skaičių su 1937 metais pasirodo, kad 1933 metais pradėta policijos trafiko saugumo kampanija davė gerų rezultatų. 1933 metais buvo 39,736 nelaimingi atsitikimai su automobiliais, kuriuose užmušta 1,113 žmonių ir 46,987 sužeista. 1937 metais buvo 28,038 automobilių nelaimės, kuriose užmušta 943 žmonės ir 33,282 sužeisti.

Ta proga reikia pažymėti, kad New Yorke yra 7,500,000 gyventojų ir kiekvieną dieną iš kitų miestų čia atvyksta apie 1,000,000 žmonių. Mieste yra 875,000 registruotų autovežimų ir kasdien į miestą iš kitur atvyksta apie 250,000 autovežimių. New Yorkas turi apie 5,500 mylių gatvių su 30,000 skersgatvių. Beveik visi šie automobiliai ir gyventojai, kasdien eina ir važinėja tomis gatvėmis, kurios apima iš viso 320 ketvirtainių mylių žemės plotą. Todėl nenuostabu, kad tokiam susigrūdime įvyksta tiek daug nelaimių. Bet nežiūrint to tas nelaimes dar galima žymiai sumažinti, jeigu automobilistai ir pėsti žmonės atsargiau važinės ir vaikščios. **92.**

NUOŠIRDŽIAI PRITARIA MŪSŲ DARBUI

Connecticut valstybės lietuviai nuoširdžiai pritaria Dariaus-Girėno Aero Klubo sumanymui, pasiųsti šią vasarą lak. P. Šaltenį į Lietuvą su lėktuvu dalyvauti oro sporto varžytynėse. Lėktuvo pirkimui, Connecticut valstybės lietuviai, žada prisidėti su gražia auka. Naugatuck ir Union City lietuviai turi sudarę stiprų komitetą iš žymių vietos veikėjų: Petras White, Feliksas Vilkas, Jonas Pocius ir Juozas Būbnis. Šie veikėjai jau nutarė rengti aviacijos pikniką ir aviacijos dieną, birželio 19 d. Prieš tai jie rengs eilę mažų pramogų. Garbės Rėmėjų knyga yra pas komiteto narį Feliksą Vilką. Darbas dirbamas dideliu ir plačiu maštabu. Vietos lietuviai prašomi jų darbą nuoširdžiai remti ir sulig išgalės, prisidėti pinigine auka.

Waterburio lietuviai šiam tikslui taip pat nuoširdžiai pritaria. Sudarytas vietos veikėjų komitetas jau paskelbė savo rengiamą vakarą, kuris įvyks šio mėn. 26 d. Nemuno salėje, 48 Green St. Visas to vakaro pelnas skiriamas lėktuvo fondui. Kai kurios vietos žymesnės organizacijos gavo Dariaus-Girėno Aero Klubo laiškus, tos visos organizacijos prašomos išrinkti savo atstovus ir sudaryti vieną didelį ir stiprų komitetą. Visi waterburiečiai prašomi prie šio darbo nuoširdžiai prisidėti. Kitose Connecticut valstybės lietuvių kolonijose tveriami komitetai. Jų veikimas bus paskelbtas vėliau.

Baltimore, Md. valstybės lietuviai širdingai sutiko mūsų klubo atstovą. Teisėjas W. Laukaitis nieko nelaukdamas, nes ,anot jo, laikas trumpas ir reikia dirbti iš visų jėgų. Teisėjo rūpesniu jau atspausdinta 200 knygučių, knygutėje po 10 bilietėlių, bilietėlis tik 10 centų, laimėjimui didelio ir gražaus radio. Šis laimėjimas įvyks kovo 30 dieną. Šiuo laimėjimu manoma padaryti $200.00 pelno D. G. Aero klubui.

Visi baltimoriečiai šiam tikslui pritaria su dideliu nuoširdumu. Net ir svetimtaučiai. Šias knygutes, už dyką prižadėjo atspausdinti svetimtautis p. Powell, geras lietuvių draugas. Beje, šis laimėjimas įvyks kovo 31 d. Lietuvių Tarybos susirinkime. Šiuo darbu rūpinasi teisėjas W. Laukaitis. Vietos lietuvių organizacijos prašomos iš savo atstovų sudaryti bendrą komitetą. Šios savaitės kurią nors dieną bus pasiųsta D. G. Aero klubo vardu laiškai Baltimorės organizacijoms. Pavieniai asmenys jau įteikė klubo atstovui gražių aukų. Aukotojų vardai bus skelbiami spaudoje vėliau. Jūsų pritarimu, klubas džiaugiasi ir širdingai dėkingas už pirmutinius tikrai nuoširdžius žingsnius.

Lak P. Šaltenis iš Pittsburgho parsivežė tikrai gražius įspūdžius ir gražių aukų. Šaltenis vėl išvyko į Pittsburghą. Vietos lietuviai su dideliu pritarimu ir aukomis jau prisidėjo. Garbės Rėmėjų knyga randasi pas vietos veikėją p. A. Norkuvienę, 212 Fober St., Pittsburgh, Pa. Rėmėjų organizavimas eina tikrai dideliu šuoliu. Vietos veikėjai ir organizacijų vadai tariasi metrukus sudaryti didelį ir stiprų komitetą. Organizacijos šią savaitę gaus D. G. Aero klubo išsiustus laiškus. Reikia džiaugtis jūsų energingumu.

Mes prašome, kolonijose sudarytų komitetų neatidėliojant pranešti Dariaus-Girėno Aero Klubui, šiuo adresu: Dariaus-Girėno Aero Klubas, 59-68 58th Ave., Maspeth, L. I, N. Y. Tuo būdu klubas žinos bendrą veiklą ir Garbės Rėmėjų knygoje skirs atatinkamą vietą, kad vėliau nebūtų nesusipratimų, bei nemalonumų.

D.-G. Aero Klubo sek.,
A. Alekna

AUKOS D. G. AERO KLUBUI

Organizacijos, kurios jau gavo laiškus nuo Dariaus-Girėno Aero klubo prisidėti aukomis, pasiųsti šią vasarą lak. P. Šaltenį oro sporto varžytynėms į Lietuvą, šį svarbų reikalą svarsto savo susirinkimuose. Džiugu, kad organizacijos šiam tikslui nuoširdžiai pritaria. Geležinio Vilko Draugovė savo susirinkime nutarė šiam tikslui surengti didžiulį parengimą ir visą pelną skirti lėktuvo fondui. Parengimas įvyks tuoj po Velykų. Kitos organizacijos taip pat nuoširdžiai pritaria šiam sumanymui.

Rep.

AUTOMOBILIAMS PRODUKTAS

Proga ir lietuviams tapti išdirbėjų pelningo produkto automobilių savininkams, kuris sutaupina iškaščius gasolin'o naudojima nuo 30 iki 50 procento. Kurie turi nora ir pasiryžima gaminti toki pelningą produktą, rašykite tuoj del platesnių paaiškinimų.

W. J. PITKIN
P. O. General Delivery
Boston, Mass.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 20 METŲ SUK[...] IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO

KONCERTA[...]

Įvyks sekmadienį

Vasario-Feb. 13d., 193[...]

3 val. popiet

LABOR LYCEUM

947 WILLOUGHBY AVE. BROOKL[...]

ŽUVUSIŲJŲ DĖL LIETUVOS LAISVĖS PAGERBIM[...]

Kariškas apeigas atliks Am. Lietuvių Legijono 1-is Postas i[...] Vilko draugovė.

Kalbės:

J. TYSLIAVA, P. JURGĖLA, V. BUKŠNAITIS IR A. A[...]

Koncerte dalyvauja:

Dainininkai, A BANYS, E. SADAUSKAITĖ, M KIŽIŪTĖ[...] SILIAUSKAS.

Trubadurai: F. MORKUS, V. BUKŠNAITIS, K. B. KRIA[...] ir KAŽEMEKAS. Pijanistas T. SADLAUSKAS.

K. STRUMSKIO VEDAMAS CHORAS.

ŠOKIAI Gros J. Avižonio orkestras Š[...]

BILIETAI: - - - - - - - - - $1.00, 75[...]

Aidone
For Almost Immediate Relief of Colds, Headaches, Neuralgia and Muscular Pains
NOVOGEN LABORATORIES
BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8213

61-02 Grand Avenue
Maspeth, L. I.
Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BA[...]
GARSAS BREAD 64-66 SO. 2nd STR. BROOKLYN, N.Y.
A. Krupskis, savininkas
Tel. Eve[...]
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA[...]
64-66-68 So. 2nd Street Broo[...]
Kepa visokias Duonas ir Pyrag[...]
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR [...]

SKAITYKITE VIENYBĘ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS

JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

LAIDOTUVIŲ DIREKTO[...]

MATTHEW P. BALLA[...]
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N.[...]
NOTARY PUBLIC Tel. S[...]

STEPHEN AROMISKIS[...]
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn[...]
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia L[...]

A. RADZEVIČIUS IR SŪN[...]
402 Metropolitan Av., Brooklyn[...]
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N[...]
NOTARY PUBLIC Tel. Newt[...]

BARRY P. SHALINS[...]
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, [...]
Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia L[...]

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N[...]
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS[...]
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuo[...] automobilius įvairiems reikalams[...]

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burroughs

158. Tarzanas liepė ir visoms sugautoms merginoms bėgti su juo. "Jei mes gyvi ištrūksime iš čia, aš parvesiu jus visas pas jūsų tėvus. Jūs galėsite pasakyti savo žmonėms, kad Tarzanas nėra jų priešas".

Tiesa, Tarzanas ir pats nebuvo tikras, kad pavyks iš čia išbėgti. Nors išgąsdinti kavurai išbėgiojo iš sostinio kambario, bet jų baimė gali greitai pereiti ir tuomet jie gali pulti ateivius iš pasalų.

Daug suimtųjų merginų buvo girdėjusios apie galingąjį Tarzaną, dėl to visos sekė paskui jį vartų link. Bet išėję į kitą koridorių visi turėjo sustoti, nes priešais vertėsi dūmų kamuoliai, o viršuj ūžė ugnis.

"Šventovė dega!" suriko Anetė. Bet tą visi matė ir be jos žodžių. "Rodosi, kad mūsų išbėgimas užtvertas", tarė Brownas. "Sudužęs lėktuvas uždegė visą šventovę. Dabar ugnis nemažiau mums pavojinga už pačius kavurus".

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje